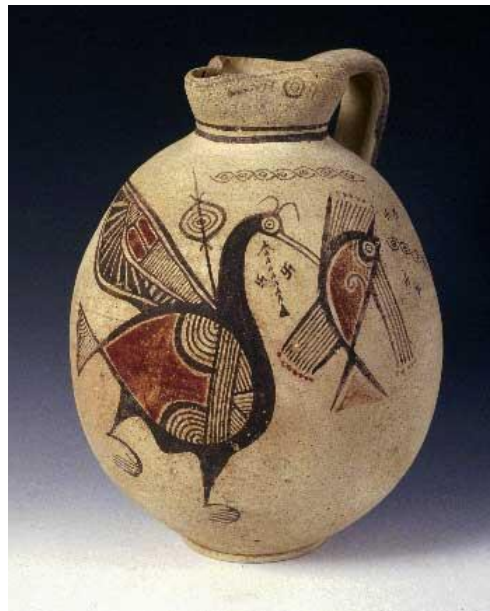

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ (ΚΕΑ)

ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ**

ΜΑΪΟΣ, 2018

Φωτογραφίες εξωφύλλου από

Μπροστινή όψη: Αρχαίο αγγείο
Πίσω όψη: Η Αρχαία Σαλαμίνα

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ (ΚΕΑ)
ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ**

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Συγγραφή	<ul style="list-style-type: none">• Μαρία Παντελή -Παπαλούκα, ΕΔΕ– Προϊσταμένη ΚΕΑ• Εκπαιδευτικοί ΚΕΑ
Επιμέλεια έκδοσης	<ul style="list-style-type: none">• Μαρία Παντελή -Παπαλούκα, ΕΔΕ – Προϊσταμένη ΚΕΑ
Πληκτρολόγηση και σελίδωση	<ul style="list-style-type: none">• Εκπαιδευτικοί ΚΕΑ
Συντονισμός	<ul style="list-style-type: none">• Μαρία Παντελή Παπαλούκα, ΕΔΕ – Προϊσταμένη ΚΕΑ

Σημείωση: Χρησιμοποιήθηκε υλικό από το Αναλυτικό Πρόγραμμα για τα Παροικιακά Σχολεία του 1997 και από τις κατά καιρούς ανέκδοτες εισηγήσεις για αναθεωρήσεις του Αναλυτικού Προγράμματος για τα Ελληνικά Παροικιακά Σχολεία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	
Φιλοσοφία και προσανατολισμοί της παροικιακής εκπαίδευσης	4
Μεθοδολογικές εισηγήσεις	6
Αξιολόγηση	9
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	
Προφορικός λόγος	12
- Ακρόαση – Κατανόηση	14
- Προφορική έκφραση	17
Γραπτός λόγος	21
- Ανάγνωση – Κατανόηση	22
- Παραγωγή γραπτού λόγου	26
Γραμματική - Σύνταξη	30
Βασικό εννοιολογικό λεξιλόγιο	
- Κατά ενότητα και επίπεδο	34
- Κατά αλφαβητική σειρά και επίπεδο	47
ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	56
Ορθόδοξη Χριστιανική Αγωγή	58
Ιστορία	60
Γεωγραφία	61
Μουσική	62
Χορός	66
ΝΗΣΙΑΓΩΓΕΙΟ – ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ	68
Εισαγωγή	68
Γενικοί στόχοι	69
Θεματικές ενότητες - Λεξιλόγιο	72
Δραστηριότητες	81

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η Ελληνοχριστιανική παιδεία είναι το πολυτιμότερο αγαθό που μπορούμε να προσφέρουμε στα παιδιά της μέλλουσας γενιάς, αφού αποτελεί ασφαλές εχέγγυο για διατήρηση της ορθόδοξης πίστης, της εθνικής συνείδησης και της ελληνικής μας ταυτότητας. Η σημασία της, γίνεται ακόμα σπουδαιότερη για τα παιδιά που βρίσκονται μακριά από την πατρίδα, αφού γι' αυτά αποτελεί ασπίδα προστασίας από την αφομοίωση στο πολυπολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο ζουν.

Το Ελληνικό Παροικιακό Σχολείο (ΕΠΣ), δημιούργημα του απόδημου ελληνισμού, ήταν μια αναγκαιότητα στην προσπάθεια των αποδήμων να επιβιώσουν σ' ένα περιβάλλον γλωσσικά, θρησκευτικά και πολιτιστικά διαφορετικό. Η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας αναγνωρίζοντας την αξία και προσφορά της παροικιακής εκπαίδευσης την στηρίζει έμπρακτα. Από το 1969 ίδρυσε και διατηρεί την Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή (ΚΕΑ). Η ΚΕΑ στελεγχώνεται από δασκάλους, οι οποίοι έχουν μεταταθεί από την Κύπρο στη Μεγάλη Βρετανία, ώστε να ενισχύσουν την Ελληνική Παροικιακή Εκπαίδευση. Ταυτόχρονα αγοράζει υπηρεσίες, από μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών του επιτόπιου προσωπικού, για τη στελέχωση των σχολείων και προμηθεύει βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό.

Η προσφορά των ΕΠΣ είναι πολύπλευρη και πολυδιάστατη, αφού, δεν διδάσκουν στα παιδιά μόνο την ελληνική γλώσσα, αλλά τα βοηθούν, ακόμα, να γνωρίσουν τις ρίζες, την ιστορία και τις παραδόσεις τους, και να αναπτύξουν την εθνική και πολιτιστική τους ταυτότητα. Αποτελούν πνευματικά και πολιτιστικά κέντρα και συμβάλλουν καθοριστικά στη σύσφιξη και διατήρηση των δεσμών των αποδήμων μεταξύ τους, καθώς και με την Κύπρο και την Ελλάδα, παίζοντας έτσι, εκτός από εκπαιδευτικό και σημαντικό κοινωνικό ρόλο.

Σκοπός της Παροικιακής Εκπαίδευσης είναι η διατήρηση και η καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας, της θρησκευτικής, εθνικής και πολιτιστικής ταυτότητας των παιδιών ελληνικής καταγωγής στην αποδημία και της γνωριμίας τους με τα ήθη και έθιμα της ιδιαίτερης τους πατρίδας, Κύπρου και Ελλάδας.

Ειδικότερα μέσα από την προσφερόμενη εκπαίδευση επιδιώκεται να βοηθηθούν τα παιδιά:

- να μάθουν να χρησιμοποιούν ορθά και αποτελεσματικά την ελληνική γλώσσα
- να γνωρίσουν και να βιώσουν τις αλήθειες της Ορθόδοξης Χριστιανικής Πίστης

- να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν τον ιστορικό βίο και την πολιτιστική κληρονομιά και τις παραδόσεις της Κύπρου και της Ελλάδας και να διαμορφώσουν εθνική συνείδηση.
- να γνωρίσουν ήθη και έθιμα του τόπου μας, να τα εκτιμούν και να ενδιαφέρονται για τη διατήρησή τους
- να γνωρίσουν το φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον της Κύπρου και της Ελλάδας και να νιώθουν αγάπη και περηφάνια για τον τόπο μας
- να γνωρίσουν τη σκλαβωμένη γη μας και να διατηρήσουν ζωντανή τη μνήμη των κατεχομένων εδαφών μας
- να γνωρίσουν τα ιστορικά γεγονότα της σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου και Ελλάδας
- να γνωρίσουν τη σύγχρονη ελληνική/κυπριακή πραγματικότητα μέσα από συχνές, καθημερινές, συνηθισμένες καταστάσεις.
- να γνωρίσουν τα ενδιαφέροντα, τα προβλήματα και τις ανησυχίες των συνομηλίκων τους στην Κύπρο και την Ελλάδα.
- να μάθουν τραγούδια και χορούς του τόπου μας, να αναπτύξουν θετική στάση προς τη μουσική και το χορό του λαού μας, να τα συντηρούν και να τα μεταδίδουν.

Μέσα από την καλλιέργεια κλίματος σεβασμού της πολιτισμικής ποικιλότητας του περιβάλλοντος των παιδιών, αποφεύγονται οποιεσδήποτε πολιτισμικές συγκρούσεις ή απόλυτες εθνοκεντρικές τάσεις.Επιδίωξη του ΕΠΣ είναι τα παιδιά και οι νέοι μας να ευημερούν και να προοδεύουν στην χώρα που ζουν, αλλά ταυτόχρονα, να γνωρίζουν τις ρίζες τους και να είναι περήφανοι για την καταγωγή τους.

Το παρόν Αναθεωρημένο Αναλυτικό Πρόγραμμα για τα σχολεία της Παροικίας της Μεγάλης Βρετανίας αναμένεται να καθοδηγεί τους εκπαιδευτικούς στην υλοποίηση των στόχων και των επιδιώξεων της Παροικιακής Εκπαίδευσης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Η μεθοδολογία διδασκαλίας και μάθησης είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας σε σχολεία όπως τα παροικιακά, όπου τα παιδιά χρειάζονται ανάπτυξη κινήτρων και θετικής στάσης προς την ελληνική γλώσσα.

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα παροικιακά σχολεία της Μεγάλης Βρετανίας πρέπει να αντιμετωπίζεται με γνώμονα, ότι η γλώσσα δεν είναι μόνο εργαλείο επικοινωνιακού χαρακτήρα, αλλά επίσης λειτουργεί και ως φορέας στάσεων, αξιών, ιδεολογικών και πολιτισμικών στοιχείων. Περιλαμβάνει, τόσο καθημερινούς, όσο και επίσημους τύπους, που θα χρησιμοποιηθούν σε εξετάσεις ως ένδειξη επαρκούς γνώσης.

Αυτή η θέση ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες ανάγκες της παροικιακής κοινότητας, όπως αυτές προκύπτουν από τις ιδιαιτερότητες του ευρύτερου πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος της Μ. Βρετανίας. Ταυτόχρονα, λαμβάνονται υπόψη οι πολυσήμαντοι δεσμοί που συνδέουν την παροικία με την Ελλάδα και την Κύπρο. Κατά συνέπεια, η διδασκαλία της ελληνικής πρέπει να περιλαμβάνει καλλιέργεια γλωσσικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων, όπως επίσης, στάσεων και ικανοτήτων δημιουργικής χρήσης της γλώσσας.

Ακολουθείται μεθοδολογία που προϋποθέτει τη δραστηριοποίηση των μαθητών/τριών ως ισότιμων μελών της τάξης-ομάδας και εστιάζει σε μια παιδοκεντρική, ομαδοσυνεργατική προσέγγιση. Παράλληλα, μέσω της διδασκαλίας προωθούνται διερευνητικές στάσεις, οι οποίες οδηγούν στην αναζήτηση της ιστορίας και ταυτότητας των μαθητών και υποστηρίζουν τη διατήρηση και ενίσχυσή της.

Η ελληνική γλώσσα κατέχει ιδιαίτερη θέση στη ζωή της παροικίας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες των παροικιακών σχολείων, στις πλείστες περιπτώσεις, είναι παιδιά τρίτης και τέταρτης γενιάς μεταναστών. Στο περιβάλλον τους, όχι μόνο δεν παρατηρείται διγλωσσία, αλλά πιθανόν τα ελληνικά να μη χρησιμοποιούνται καθόλου ως γλώσσα επικοινωνίας. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, όμως, η ελληνική γλώσσα θεωρείται ως γλώσσα κληρονομιάς, αφού οι μαθητές έχουν ακούσματα, αλλά και συναισθηματικούς και πολιτισμικούς δεσμούς με τη χώρα καταγωγής τους. Ως εκ τούτου, για τη διδασκαλία της ελληνικής χρησιμοποιούνται κυρίως μέθοδοι διδασκαλίας δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στα σχολεία υπάρχει και ποσοστό παιδιών μεταναστών πρώτης γενιάς από την Ελλάδα και την Κύπρο για τα οποία το ΕΠΣ στόχο έχει τη διατήρηση και ενίσχυση της μητρικής τους γλώσσας και της πολιτισμικής τους ταυτότητας. Στις περιπτώσεις αυτές γίνεται διαφοροποίηση στην εργασία, ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να ανταποκρίνεται στα διάφορα επίπεδα ελληνικής γλώσσας, στα οποία βρίσκονται τα παιδιά.

Η χρήση της κυπριακής διαλέκτου είναι αποδεκτή και αξιοποιείται στο γλωσσικό μάθημα με τρόπο φυσικό, απενοχοποιημένο και λειτουργικό, και όπου κρίνεται απαραίτητο, για σκοπούς σύνδεσης της με την κυπριακή πολιτιστική παράδοση.

Επιπλέον, αποδεκτή είναι και η χρήση της ομιλούμενης γλώσσας των παιδιών (αγγλικής) στην εκπαιδευτική διαδικασία, τόσο σε αντιπαραβολικό, όσο και σε λειτουργικό επίπεδο. Η αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείται από τον εκπαιδευτικό για σκοπούς επεξήγησης με γνώμονα την υποβοήθηση της διδασκαλίας της ελληνικής μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια και χωρίς να γίνεται κατάχρηση. Επιβάλλεται η συνεχής και σταδιακή μείωση της χρήσης της αγγλικής, ανάλογα με την ηλικία και τις ικανότητες των μαθητών.

Οι πιο πάνω ιδιαιτερότητες καθιστούν απαραίτητη τη δημιουργία κινήτρων και κατάλληλου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Η διαφοροποίηση στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι απαραίτητη, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στις ποικίλες μαθησιακές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών. Συνεπώς, δίνεται έμφαση στη δημιουργία ευχάριστου μαθησιακού περιβάλλοντος, το οποίο παρέχει ποικίλα γλωσσικά ερεθίσματα, γνωστική πρόκληση και καλλιέργεια κριτικής σκέψης. Επίσης, ενθαρρύνει επικοινωνιακές πολυεπίπεδες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μαθητών, προσφέροντας, έτσι, γνώση αξιοποιήσιμη και χρήσιμη για την καθημερινή ζωή, αλλά και ενίσχυση των δεσμών των μαθητών με τη χώρα καταγωγής τους.

Για την επίτευξη ενός αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος είναι απαραίτητο να γίνεται ενδεδειγμένη, μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος προγραμματισμός. Επίσης, απαιτείται καλή οργάνωση του διδακτικού υλικού και προσεχτικός σχεδιασμός των δραστηριοτήτων, ώστε να ανταποκρίνονται στο σύνολο των μαθησιακών στόχων, όπως αυτοί διαγράφονται στο παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα. Απαραίτητη προϋπόθεση για τα πιο πάνω συνιστά, βέβαια, ο εντοπισμός των ιδιαιτεροτήτων και πραγματικών αναγκών της εκάστοτε τάξης. Αυτές αφορούν:

- στο εκπαιδευτικό υπόβαθρο των μαθητών/τριών
- στο στάδιο της γνωστικής τους ανάπτυξης
- στο κοινωνικό-πολιτισμικό τους περιβάλλον
- στις γλωσσικές τους ανάγκες και κίνητρα εκμάθησης της γλώσσας
- στα ενδιαφέροντα, τις επικοινωνιακές ανάγκες και τις προσδοκίες τους από το ελληνικό σχολείο
- στην ψυχολογική και συναισθηματική τους κατάσταση
- στο βαθμό, ποιότητα και είδος της γλωσσικής τους επάρκειας στα ελληνικά
- στο διαθέσιμο χρόνο του σχολείου
- στους προτιμώμενους τρόπους εκμάθησης της γλώσσας (μαθησιακά στυλ)

Ο εκπαιδευτικός επιδιώκει με συνέχεια και συνέπεια τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος, επιλέγοντας επικοινωνιακές καταστάσεις που βοηθούν τους μαθητές να αναπτύξουν και τους τέσσερις τομείς της γλώσσας (επικοινωνιακές δεξιότητες):

- α) Προφορική έκφραση
- β) Παραγωγή γραπτού λόγου

- γ) Ανάγνωση – Κατανόηση
- δ) Ακρόαση – Κατανόηση

Είναι, όμως, απαραίτητο να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στον προφορικό σε σχέση με τον γραπτό λόγο, και ο παραγόμενος λόγος να δημιουργείται μέσα από βιωματικά και εμπειρικά πλαίσια επικοινωνίας.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ως συνέπεια της μεθοδολογίας αυτής, η Γραμματική και το Συντακτικό δεν διδάσκονται ως αυτοσκοπός, αλλά, ως μέσο για την ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών. Επιπλέον, δεν συνιστάται η διατύπωση των κανόνων της γραμματικής, κυρίως στις μικρές τάξεις, αφού επιδιώκεται να κατακτιούνται από τους μαθητές με φυσικό τρόπο. Ταυτόχρονα, ο αριθμός, ο βαθμός δυσκολίας και το είδος των γλωσσικών φαινομένων σε μια διδακτική ενότητα, καθορίζονται από την κατάσταση επικοινωνίας μέσα από την οποία γίνεται η διδασκαλία τους.

Είναι, επίσης, σημαντικό ο εκπαιδευτικός να έχει υπόψη του ότι οι στόχοι κάθε τάξης θα καλυφθούν καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, να γνωρίζει τους στόχους της προηγούμενης και της επόμενης τάξης και να καλύπτει τυχόν αδυναμίες των παιδιών από προηγούμενα χρόνια. Αυτό είναι απαραίτητο, καθώς το παρόν Αναλυτικό Πρόγραμμα, προσφέρει την ύλη με σπειροειδή διάταξη, και έτσι η καινούρια γνώση είναι συνέχεια της προηγούμενης. Οι συχνές επαναλήψεις βοηθούν στην εμπέδωση των επιδιωκόμενων στόχων.

Για καλύτερα αποτελέσματα, η ύλη της Α' τάξης διδάσκεται σε δύο χρόνια (Α' και Α+ τάξεις), κυρίως για τα σχολεία που εργάζονται μόνο μια φορά την εβδομάδα.

Στο παρόν Αναλυτικό η ύλη είναι χωρισμένη σε θεματικές ενότητες, και είναι απαραίτητο, η περίοδος που θα διδαχθεί η κάθε μια να επιλέγεται με βάση την επικαιρότητα. Επιπλέον, εφαρμόζοντας τη διαθεματική προσέγγιση, όχι μόνο λόγω του περιορισμένου χρόνου διδασκαλίας των ΕΠΣ, αλλά και γιατί είναι ως μέθοδος πολύ αποτελεσματική, η Ιστορία, η Γεωγραφία και η Χριστιανική Αγωγή εντάσσονται, όπου είναι δυνατό, στο γλωσσικό μάθημα και προσεγγίζονται ενιαία σε ενότητες, μέσα από ποικίλες διδακτικές μεθόδους και στρατηγικές όπως: η διαθεματική προσέγγιση, η διερεύνηση και οι δημιουργικές εργασίες.

Το τραγούδι είναι η βασική μουσική δραστηριότητα που χρησιμοποιείται στο ΕΠΣ, καθώς οι μαθητές διδάσκονται το μάθημα της μουσικής στο ολοήμερο αγγλικό σχολείο τους. Το τραγούδι, όπως επίσης, και ο χορός, προσφέρουν ευκαιρίες για εκμάθηση νέου λεξιλογίου και σύνδεση με πολιτισμικά στοιχεία. Η παρουσίαση των τραγουδιών και χορών σε διάφορες εκδηλώσεις τους προσφέρει απόλαυση, ικανοποίηση και ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους.

Τέλος, η μεθοδολογία πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία των παιδιών, ώστε να διατηρείται το ενδιαφέρον και να ενισχύονται τα κίνητρα τους σε όλες τις ηλικίες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΗΜΑΣΙΑ

Η αξιολόγηση είναι η αποτίμηση του αποτελέσματος μιας προσπάθειας και αποτελεί αναπόσπαστο και δυναμικό μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Πρόκειται για μια συνεχή και οργανωμένη πρακτική που διέπει τη σωστή εκπαιδευτική προσπάθεια και μάθηση. Είναι το μέσο ανατροφοδότησης του εκπαιδευτικού σε ό,τι αφορά στους στόχους και στο περιεχόμενο της ύλης, στις μεθόδους διδασκαλίας και στις διδακτικές προσεγγίσεις.

Η αξιολόγηση οφείλει να ανταποκρίνεται στα διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας, ενδιαφέροντα και μαθησιακούς τύπους των μαθητών. Αποσκοπεί στην αποτύπωση της προόδου και βελτίωσης που παρουσιάζει ο κάθε μαθητής ξεχωριστά. Η αντιμετώπιση της ιδιαιτερότητας του κάθε μαθητή μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης μπορεί να του καλλιεργήσει θετικές στάσεις για το σχολείο και τη μάθηση, με ευεργετικά αποτελέσματα για την όλη εκπαιδευτική διαδικασία.

Σε ό,τι αφορά στο παρειακό σχολείο, η αξιολόγηση καλύπτει και τους τέσσερις πυλώνες του γλωσσικού μαθήματος: ανάγνωση-κατανόηση, ακρόαση-κατανόηση, γραπτό λόγο, προφορικό λόγο.

Με την αξιολόγηση επιδιώκεται:

- Η διακρίβωση του βαθμού επιτυχίας των παιδιών στους επιδιωκόμενους στόχους.
- Ο προσδιορισμός των αδυναμιών των παιδιών σε συγκεκριμένους τομείς.
- Η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού σε ό,τι αφορά στην εργασία του.
- Η επισήμανση της καταλληλότητας επιλογής των στόχων και των διδακτικών προσεγγίσεων.

ΕΙΔΗ

Εφαρμόζονται τρία είδη αξιολόγησης:

- **Αρχική-διαγνωστική αξιολόγηση:** Στοχεύει στη διακρίβωση του αρχικού επιπέδου των παιδιών, είναι απαραίτητο να γίνεται κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς και καθορίζει τη διδαχθείσα ύλη. Επομένως, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού.
- **Συνεχής αξιολόγηση:** Η συνεχής αξιολόγηση είναι γνωστή και ως συντρέχουσα ή διαμορφωτική. Γίνεται παράλληλα με το μάθημα και έχει σκοπό την εξακρίβωση του βαθμού της μάθησης, της σωστής επιλογής των στόχων και της

αποτελεσματικότητας των διδακτικών προσεγγίσεων.

- **Τελική αξιολόγηση:** Αποσκοπεί στη διακρίβωση της επίτευξης των στόχων με τη συμπλήρωση μιας ενότητας, ενός σχολικού τριμήνου ή και μιας σχολικής χρονιάς.

ΑΡΧΕΣ

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι αποτελεσματική, αντικειμενική, έγκυρη και αξιόπιστη και είναι απαραίτητο να στηρίζεται σε αρχές που είναι παιδαγωγικά και επιστημονικά αποδεκτές, όπως:

- Η αξιολόγηση είναι σύμφυτη με το διδακτικό έργο και αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας της μάθησης, όπου ισχύει το τρίπτυχο “προγραμματισμός-εφαρμογή-αξιολόγηση”
- Το περιεχόμενο της αξιολόγησης εναρμονίζεται με τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Βασίζεται σε αυτούς και στη διδασκαλία που έχει προηγηθεί.
- Η αξιολόγηση δρα ανατροφοδοτικά και για τον εκπαιδευτικό για επαναπροσδιορισμό στόχων, επιλογή ύλης και διαφοροποίηση των διδακτικών προσεγγίσεων με βάση πάντα την εκάστοτε ομάδα μαθητών.
- Η αξιολόγηση, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, (όπως και ο προγραμματισμός και η διδασκαλία) πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με τις δυνατότητες και τα γνωστικά επίπεδα του κάθε μαθητή.
- Η αξιολόγηση δεν αφορά μόνο στο τελικό προϊόν, αλλά και στη βελτίωση και πρόοδο που παρουσιάζει ο κάθε μαθητής και μαθήτρια. Πρωταρχικό μας μέλημα είναι η παροχή βοήθειας προς όλα τα παιδιά σε συνάρτηση με τις δυνατότητες και προϋπάρχουσες γνώσεις τους.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

Η αξιολόγηση οφείλει να αποτελεί κίνητρο για μάθηση και όχι φόβητρο. Παρουσιάζεται στα παιδιά με τρόπο ενδιαφέρον και δεν περιορίζεται μόνο στη μορφή του παραδοσιακού διαγωνίσματος. Χρησιμοποιούνται διάφοροι τρόποι και μέσα αξιολόγησης, όπως:

- **Παρατήρηση:** Γίνεται καθ’ όλη τη διάρκεια του μαθήματος, μέσα από τις διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και αφορά γνωστικούς, συναισθηματικούς στόχους, στάσεις και δεξιότητες.
- **Επικοινωνία:** Γίνεται εντός και εκτός της αίθουσας διδασκαλίας και δίνει την ευχέρεια στο δάσκαλο να αξιολογήσει ατομικά το παιδί και να αποκτήσει σφαιρική

εικόνα γι' αυτό.

- **Αυτοαξιολόγηση:** Το παιδί αξιολογεί τον εαυτό του, συμμετέχοντας ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία για την ατομική του πρόοδο, αποκτώντας σωστή αυτοεικόνα και αυτοεκτίμηση.
- **Ετεροαξιολόγηση:** Εκτός από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, ενθαρρύνεται και η αξιολόγηση μεταξύ συμμαθητών.
- **Τήρηση ατομικών φακέλων – portfolio:** Κρατούνται συγκεντρωμένες αντιπροσωπευτικές εργασίες και αναστοχαστικά σχόλια σε συνεργασία με το παιδί και τους γονείς, για μια ολοκληρωμένη και σφαιρική εικόνα της προόδου και εξέλιξής του.
- **Δοκίμια αξιολόγησης:** Καταρτίζονται σε συνάρτηση με τους επιδιωκόμενους στόχους και χρησιμοποιούνται για τη διακρίβωση του βαθμού επίτευξής τους. Ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των παιδιών, υπάρχει η διαφοροποίηση και στα δοκίμια αξιολόγησης.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφονται και αξιοποιούνται για ευκολότερη αναφορά στην πρόοδο του παιδιού και για σκοπούς ανατροφοδότησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ικανότητα για προφορική έκφραση σε συνδυασμό με την ικανότητα για προσεκτική και κριτική ακρόαση αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες για αποτελεσματική επικοινωνία.

Τα Ελληνόπουλα της παροικίας έχουν πολύ λίγες ή και καθόλου, σε πολλές περιπτώσεις, ευκαιρίες άσκησης στον προφορικό λόγο. Επομένως, η προφορική έκφραση πρέπει να παίρνει αρκετό από το διδακτικό χρόνο. Ο δάσκαλος αναμένεται να εντοπίζει και να αξιοποιεί τα ακουστικά ερεθίσματα, που έχουν τα παιδιά από το οικογενειακό, σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Η προφορική επικοινωνία ως ομιλία και ακρόαση πρέπει να έχει κεντρική θέση στο ΕΠΣ. Ο δάσκαλος δημιουργεί επικοινωνιακές περιστάσεις, όπου τα παιδιά μιλούν με φυσικότητα, κάνοντας χρήση των ανάλογων μορφών προφορικής επικοινωνίας. Στο μάθημα περιλαμβάνονται παιχνίδια, τραγούδια, παραμύθια, υπόδηση ρόλων, ώστε το μάθημα να γίνεται πιο ευχάριστο και επικοινωνιακό, προσφέροντας ασφάλεια και αυτοπεποίθηση. Η αγγλική γλώσσα χρησιμοποιείται για σκοπούς επικοινωνίας, όπου είναι απαραίτητο για επεξηγήσεις και η χρήση της μειώνεται σταδιακά ανάλογα με το επίπεδο και την ηλικία των μαθητών.

Ο/Η εκπαιδευτικός προσέχει πάντοτε ώστε:

- το μάθημα να είναι μαθητοκεντρικό
- να διαφυλάττει τη γλωσσική αυθορμησία των παιδιών
- να εμπλέκει τα παιδιά σε επικοινωνιακές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την αυθεντική επικοινωνία και το διάλογο.

Πρέπει να αξιοποιούνται από το δάσκαλο στοιχεία που μπορεί να βοηθήσουν τους μαθητές στην κατανόηση, όπως είναι ο επιτονισμός, οι εκφράσεις του προσώπου ή οι χειρονομίες του συνομιλητή, καθώς και η χρήση οπτικών ερεθισμάτων.

Η προφορά των λέξεων θα ήταν καλό να ενισχύεται με έμφαση και οπτικοποίηση των σχημάτων του στόματος όταν εκφέρονται οι λέξεις, καθώς και ανάλυση των μερών που εμπλέκονται στην εκφορά των λέξεων (δόντια, χείλη, γλώσσα, φάρυγγας κλπ).

Για να πετύχουμε τους στόχους που βάζουμε στην προφορική έκφραση μπορούμε να στηριχτούμε στις παρακάτω εισηγήσεις:

- Ενθάρρυνση του παιδιού, ώστε αβίαστα να περιγράφει καταστάσεις και να εκφράζει απόψεις, χωρίς να αποθαρρύνεται από τυχόν λάθη του.
- Δημιουργία του κατάλληλου κλίματος για ερωτήσεις, κριτική και διάλογο.

- Ενθάρρυνση για περιγραφική παρουσίαση και διάλογο, που επιτρέπει ανατροφοδοτικά σχόλια γύρω από δημιουργικές εργασίες των ίδιων των παιδιών.
- Προώθηση διαλόγου και συζητήσεων που μπορούν να δώσουν ευκαιρίες για αποδοχή, υιοθέτηση αντίθετων γνώμων, διαφοροποίηση θέσεων, στοιχεία απαραίτητα για ορθή συναισθηματική καλλιέργεια.

Στο ΕΠΣ γίνεται δεκτή η χρήση της κυπριακής διαλέκτου στην προφορική επικοινωνία, αποδεχόμενοι το ήδη γνωστό λεξιλόγιο των παιδιών και αξιοποιώντας το, για αντιπαραβολή και προσθήκη αντίστοιχων λέξεων και εκφράσεων στη Νέα Ελληνική.

ΑΚΡΟΑΣΗ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά να ακούνε με προσοχή και να κατανοούν αυτά που ακούνε.

ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τάξη Α΄

Τα παιδιά:

- να καλλιεργήσουν συνήθειες αποτελεσματικής ακρόασης, όπως να ακούνε με προσοχή τον συνομιλητή τους χωρίς να διακόπτουν
- να ανταποκρίνονται σε αυτά που ακούνε με λεκτικό ή άλλο τρόπο
- να αναγνωρίζουν τους φθόγγους (ήχους) των γραμμάτων
- να κατανοούν και να εκτελούν απλές προφορικές οδηγίες που αναφέρονται στη ρουτίνα της τάξης και στην καθημερινότητά τους
- να κατανοούν απλές ερωτήσεις για τον εαυτό τους, το οικογενειακό και σχολικό τους περιβάλλον.
- να ακούνε και να απολαμβάνουν τραγούδια και σύντομα παραμύθια

Τάξεις: Α΄- Α+

- Ακρόαση τραγουδιού και δραματοποίηση κάποιων στοιχείων του.
- Χρήση κουκλοθέατρου για αναπαράσταση διαλόγων.
- Υπόδηση ρόλων σε ποικίλες επικοινωνιακές καταστάσεις.
- Εκτέλεση απλών οδηγιών σε καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας.
- Ακρόαση παραμυθιού.
- Χρήση εικόνων.

Τάξη Α+

Τα παιδιά:

- να καλλιεργήσουν συνήθειες αποτελεσματικής ακρόασης
- να αναγνωρίζουν ηχητικά όλους τους φθόγγους της ελληνικής γλώσσας
- να κατανοούν και να εκτελούν προφορικές οδηγίες που αναφέρονται στη ρουτίνα της τάξης και στην καθημερινότητά τους
- να ακούνε προσεκτικά και να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις για τον

εαυτό τους, το οικογενειακό και σχολικό τους περιβάλλον

- να επισημαίνουν ακουστικά λέξεις και φράσεις που έχουν διδαχθεί.
- να ακούνε, απολαμβάνουν και κατανοούν το νόημα τραγουδιών και παραμυθιών.

Τάξεις: Β' – Γ

Τα παιδιά:

- να ακούνε προσεκτικά ηχογραφημένο – οπτικογραφημένο υλικό
- να ακούνε προσεκτικά προφορικές και να ανταποκρίνονται
- να κατανοούν και να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις σχετικές με τις θεματικές ενότητες
- να εντοπίζουν σε απλά κείμενα, παραμύθια, ποιήματα ή τραγούδια τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία (πρόσωπα, χρόνο, χώρο κλπ.)
- να ακούνε προσεκτικά, να εντοπίζουν τα κύρια σημεία μιας συζήτησης ή μιας ακρόασης ανταποκρινόμενοι σε σχετικές ερωτήσεις
- να απολαμβάνουν την ακρόαση μιας ιστορίας, ενός τραγουδιού.

Τάξεις: Β' - Γ'

- Χρήση καρτελών με εικόνες/λέξεις για την κατανόηση ιστορίας/μαθήματος.
- Εκτέλεση απλών οδηγιών σε καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας.
- Απόδοση λέξης/φράσης/πρότασης με ζωγραφική ή παντομίμα.
- Δραματοποιήσεις.
- Εκτέλεση οδηγιών μέσω ηλεκτρονικών παιχνιδιών.
- Ακρόαση κειμένου μαθήματος και απάντηση απλών ερωτήσεων.
- Διήγηση ιστορίας ή παραμυθιού και αναδιήγηση από τα παιδιά.
- Ακρόαση από CDs, DVDs, videos, animations, ιστορίας, τραγουδιού, παραμυθιού, εκτέλεσης οδηγιών, επίκαιρων εκπαιδευτικών εκπομπών.
- Εκτέλεση

Τάξεις: Δ' - Στ'

Τα παιδιά:

- να ακούνε με προσοχή (άτομα, ηχογραφημένο ή/και βιντεογραφημένο υλικό), να επισημαίνουν τις βασικές πληροφορίες (πρόσωπα, χώρο, χρόνο, γεγονότα, συναισθήματα)
- να κατανοούν και να ανταποκρίνονται σε σύνθετες προφορικές ερωτήσεις
- να κατανοούν και να εκτελούν σύνθετες οδηγίες που τους δίνονται
- να κατανοούν και να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις σχετικές με τις θεματικές ενότητες
- να απολαμβάνουν ακροάσεις (διήγηση, τραγούδι, ποίημα κλπ)
- να συμμετέχουν σε συζητήσεις σε θέματα που τους απασχολούν
- να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις, αισθήματα, συναισθήματα, χιούμορ κλπ.

προφορικών οδηγιών μέσα από παιχνίδια, τραγούδια, υποδείξεις δασκάλων.

- Συμπλήρωση ημιτελούς ιστορίας μετά από ακρόαση.

Τάξεις: Δ' - Στ'

- Χρήση καρτελών με εικόνες και λέξεις για την κατανόηση ιστορίας/κειμένου
- Απόδοση νοήματος κειμένου με ζωγραφική.
- Διατύπωση ερωτήσεων σχετικά με το περιεχόμενο ακρόασης ή ανάγνωσης.
- Ακρόαση κειμένων και απάντηση σε ερωτήσεις.
- Αναδίγηση ιστορίας που άκουσαν ή διάβασαν.
- Χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά να εκφράζονται στην ελληνική γλώσσα με φυσικότητα, ευχέρεια, σαφήνεια και ακρίβεια.

ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τάξη Α΄

Τα παιδιά:

- να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα με αυτοπεποίθηση
- να αρθρώνουν, προφέρουν και τονίζουν ορθά λέξεις και φράσεις που διδάσκονται
- να απαντούν απλές ερωτήσεις για τον εαυτό τους ή για θέματα της σχολικής και της οικογενειακής τους ζωής
- να δίνουν βασικές πληροφορίες για τον εαυτό τους και την οικογένειά τους
- να συμμετέχουν σε μικρούς δομημένους διαλόγους
- να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες λέξεις και φράσεις για να ζητήσουν κάτι, να ευχαριστήσουν, να συστηθούν και να χαιρετήσουν.

Τάξεις: Α΄-Α+

- Θεατρικό παιχνίδι που να στοχεύει στη σωστή άρθρωση και προφορά λέξεων.
- Προφορά γραμμάτων με διαφορετική συναισθηματική χροιά και ύφος (π.χ. το “α” να εκφράζει πόνο, λύπη, χαρά, θαυμασμό, απορία κ.τ.λ.).
- Αναπαραγωγή προφορικού λόγου μέσα από εικόνες ή παραμύθια.
- Παρουσίαση και περιγραφή αντικειμένων.
- Παρουσίαση εργασίας παιδιών (π.χ. ζωγραφιά, κατασκευή).
- Εργασία σε κύκλο (circletime) για εξάσκηση στην εκμάθηση προκατασκευασμένων προτάσεων και λεξιλογίου.
- Αξιοποίηση παιδικών παραδοσιακών παιχνιδιών και

Τάξη Α+

Τα παιδιά:

- να αρθρώνουν, προφέρουν και να τονίζουν ορθά λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούν
- να μιλούν με απλές προτάσεις
- να υποβάλλουν και να απαντούν απλές ερωτήσεις για τον εαυτό τους ή για θέματα της σχολικής και της οικογενειακής τους ζωής
- να δίνουν βασικές πληροφορίες για τον εαυτό τους, την οικογένεια, τους

- φίλους, το σπίτι και το σχολείο τους
- να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες λέξεις και προτάσεις για να ζητήσουν κάτι, να ευχαριστήσουν, να συστηθούν και να χαιρετήσουν
- να απαντούν και να θέτουν απλές ερωτήσεις, που αφορούν θέματα που έχουν διδαχτεί.
- τραγουδιών.
- Ερωταπαντήσεις για τον εαυτό τους ή θέματα της σχολικής και οικογενειακής ζωής.
- Διδασκαλία, κατανόηση, απομνημόνευση και παρουσίαση τραγουδιών και ποιημάτων.

Τάξη Β΄

Τα παιδιά:

- να αρθρώνουν, προφέρουν και να τονίζουν ορθά λέξεις και φράσεις των θεματικών τους ενοτήτων
- να μιλούν με ολοκληρωμένες προτάσεις, εννοιολογικά και συντακτικά ορθές (συμφωνία υποκειμένου – ρήματος)
- να δίνουν απλές οδηγίες για συγκεκριμένα θέματα
- να συμμετέχουν ενεργά σε διαλόγους να λένε προτάσεις χρησιμοποιώντας λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκεται
- να συνδέουν δυο προτάσεις χρησιμοποιώντας τα συνδετικά «και» και «αλλά»
- να απαντούν και να υποβάλλουν απλές ερωτήσεις στα πλαίσια του μαθήματος.

Τάξεις: Β΄-Γ΄

- Επεξήγηση οδηγιών από τα παιδιά για παιχνίδια, συνταγές κ.λπ.
- Παιχνίδι του «Κρυμμένου Θησαυρού» - υποβολή ερωτήσεων.
- Δραματοποίηση.
- Περιγραφή εικόνων ανάλογα με το επίπεδο και το λεξιλόγιό τους.
- Αναδιήγηση ιστορίας/θέματος κ.λπ.
- Παρουσίαση σε συνεχή λόγο ενός γνωστού θέματος.
- Περιγραφή προσώπων, αντικειμένων, καταστάσεων του καθημερινού άμεσου περιβάλλοντός τους.
- Απάντηση σε προφορικές ερωτήσεις.
- Παρουσίαση

Τάξη Γ΄

Τα παιδιά:

- να συνθέτουν προτάσεις για ένα δοσμένο θέμα με βάση σχετικό λεξιλόγιο
- να περιγράφουν τον εαυτό τους, πρόσωπα του άμεσου περιβάλλοντός τους και δραστηριότητες της

- καθημερινής τους ζωής
- να αναφέρονται σε δραστηριότητες και γεγονότα χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο χρόνο (Ένεστώτα και Αόριστο)
- να εκφράζονται σε συνεχή λόγο (τουλάχιστον δύο, τρεις προτάσεις).

- διαλόγων με το λεξιλόγιο της ημέρας.
- Απομνημόνευση και απόδοση με ύφος ρόλων, ποιημάτων, προσευχών και θεατρικών σκηνών.

Τάξη Δ΄

Τα παιδιά:

- να περιγράφουν εικόνες, πρόσωπα, γεγονότα και δραστηριότητες της καθημερινής τους ζωής
- να εκφράζονται σωστά αποδίδοντας επαρκώς το νόημα (θαυμασμό, ερώτηση, απορία)
- να αναφέρονται σε δραστηριότητες και γεγονότα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο χρόνο (Ένεστώτα, Αόριστο και Στιγμιαίο Μέλλοντα)
- να εκφράζονται σε συνεχή λόγο (τουλάχιστον τέσσερις, πέντε προτάσεις)
- να διηγούνται μια απλή ιστορία σε συνεχή λόγο.

Τάξεις: Δ΄-Ε΄-Στ΄

- Περιγραφή εικόνας, γεγονότων, αντικειμένων και εμπειριών επίκαιρων θεμάτων (αναφορά στις πέντε αισθήσεις/συναίσθημα ατα.
- Αναδιήγηση γεγονότων.
- Παρουσίαση εργασιών τους.
- Υποβολή ερωτήσεων.
- Ελεύθερη δραματοποίηση.
- Απαγγελία.
- Δημιουργία επιχειρηματικών διαλόγων.
- Παρακολούθηση, ακρόαση, πραγματοποίηση απλών συνεντεύξεων στην τάξη.
- Αξιοποίηση υλικού με θέματα της επικαιρότητας (αποκόμματα από εφημερίδες, άρθρα από το διαδίκτυο, αποσπάσματα από ραδιοφωνικές εκπομπές).
- Δραματοποίηση – Παιχνίδι ρόλων.

Τάξη Ε΄

Τα παιδιά:

- να εκφράζουν παρατηρήσεις, εμπειρίες, σκέψεις, κρίσεις και συναισθήματα
- να περιγράφουν με λεπτομέρεια θέματα του άμεσου περιβάλλοντος και ενδιαφέροντός τους
- να αναδιηγούνται και να διηγούνται ιστορίες και γεγονότα σε συνεχή λόγο
- να δίνουν σύνθετες οδηγίες να εκφράζουν τις ευχές και επιθυμίες τους.

Τάξη Στ΄

Τα παιδιά:

- να διηγούνται εμπειρίες και γεγονότα και να αναφέρονται σε θέματα του περιβάλλοντός τους με ευχέρεια, συνοχή και σαφήνεια
- να λαμβάνουν εποικοδομητικά μέρος σε δομημένες συζητήσεις με προσωπικές τους παρεμβάσεις
- να εκφράζουν με ευχέρεια παρατηρήσεις, εμπειρίες, σκέψεις, κρίσεις και συναισθήματά τους
- να χρησιμοποιούν κατάλληλο λεξιλόγιο και έκφραση σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις
- να εκφράζονται σωστά στον κατάλληλο χρόνο (Ενεστώτα, Αόριστο, Στιγμιαίο και Εξακολουθητικό Μέλλοντα)
- να εκφράζουν σκοπό, ευχή και επιθυμία τους σε προτάσεις
- να δίνουν οδηγίες και εντολές.

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο γραπτός λόγος είναι μια βασική μορφή επικοινωνίας του ανθρώπου, που τον βοηθά να αντλεί, αλλά και να μεταδίδει γνώσεις και πληροφορίες, πράγμα που προϋποθέτει την κατάκτηση των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και της γραφής. Βασική επομένως επιδίωξη του ΕΠΣ είναι η απόκτηση των δεξιοτήτων αυτών, που αποτελούν αναγκαίο υπόβαθρο για τη μαθησιακή πρόοδο του παιδιού, την ευρύτερη πνευματική του καλλιέργεια και την ανάπτυξη και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του.

Ο όρος «κατάκτηση της δεξιότητας ανάγνωσης», δεν αναφέρεται μόνο στην απλή μηχανική ανάγνωση, αλλά και στην ταυτόχρονη κατανόηση του περιεχομένου του γραπτού κειμένου. Η αναγνωστική ικανότητα αποτελεί ένα από τα βασικά συστατικά για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Η γραπτή έκφραση δίνει τη δυνατότητα στον μαθητή να αποτυπώσει τις σκέψεις και τα συναισθήματά του, να εκφράσει απόψεις και να παραθέσει επιχειρήματα. Η παραγωγή γραπτού λόγου θα πρέπει να αναπτύσσεται στα πλαίσια θεματικών ενοτήτων και των στόχων που τίθενται σε κάθε μια απ' αυτές.

ΑΝΑΓΝΩΣΗ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά να διαβάζουν κείμενα με ευχέρεια, φυσικότητα και εκφραστικότητα και να τα κατανοούν.

ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τάξη Α΄

Τα παιδιά:

- να αναγνωρίζουν οπτικά τα 24 γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου
- να ασκηθούν στο μηχανισμό της ανάγνωσης, ώστε να διαβάζουν σωστά απλές λέξεις και προτάσεις
- να αναλύουν τις λέξεις σε συλλαβές, τις συλλαβές σε φθόγγους και να τις συνθέτουν ξανά
- να αποδίδουν προφορικά το νόημα των λέξεων και προτάσεων που διαβάζουν
- να απαντούν σε απλές ερωτήσεις
- να αναγνωρίζουν ολικά (οπτικά) τις λέξεις του βασικού λεξιλογίου που περιέχουν δίψηφα φωνήεντα, π.χ. είναι, και.

Τάξεις: Α΄ – Α+

- Σύνδεση εικόνας λέξης.
- Χρήση ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού και παιχνιδιών για παρουσίαση και διάκριση του κάθε γράμματος.
- Σχηματισμός λέξεων με γράμματα ή προτάσεων με λέξεις που δίνονται στους μαθητές σε φακέλους.
- Συμπλήρωση του αρχικού γράμματος μιας λέξης που αναφέρεται σε μια εικόνα.
- Αντιστοίχιση λέξης ή πρότασης με εικόνα.
- Εκτέλεση οδηγίας ή συνταγής.
- Διαγραφή πρότασης ή λέξης που δε συνδέεται με σύνολο εικόνων που δίνονται.
- “Βρες το ξένο”: Επισήμανση λέξης που δεν ταιριάζει με το σύνολο των υπόλοιπων λέξεων.
- Διάκριση σωστών ή λανθασμένων δηλώσεων (π.χ. τρώω τη σούπα με μαχαίρι).
- Απόδοση λέξης, φράσης ή πρότασης με ζωγραφική ή παντομίμα.

Τάξη Α+

Τα παιδιά:

- να εμπεδώσουν και να διευρύνουν το μηχανισμό ανάγνωσης που έχουν αποκτήσει από την Α΄ τάξη, ώστε να μπορούν να διαβάζουν λέξεις και προτάσεις, στις οποίες υπάρχουν όλοι οι συνδυασμοί των 24 γραμμάτων
- να διαβάζουν λέξεις που περιλαμβάνουν τα δίψηφα φωνήεντα (αι, ει, οι, ου), τους συνδυασμούς (αυ και ευ), τα δίψηφα σύμφωνα (μπ, ντ, γκ, γγ, τσ, τζ)
- να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατανόησης μικρού κειμένου.

Τάξη Β΄

Τα παιδιά:

- να διαβάζουν με ευχέρεια λέξεις, προτάσεις και μικρές παραγράφους που περιέχουν τα δίψηφα φωνήεντα και σύμφωνα και τους δίφθογγους αϊ, οϊ
- να διαβάζουν αποδίδοντας σωστά τον τονισμό
- να διαβάζουν αποδίδοντας σωστά τα σημεία στίξης (τελεία, κόμμα, ερωτηματικό)
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης κειμένου
- να διαβάζουν μεγαλόφωνα ένα κείμενο και να αντλούν βασικές πληροφορίες (πρόσωπα, πράγματα, τόπος, χρόνος)
- να αντλούν τις νέες λέξεις από το κείμενο που διαβάζουν εμπλουτίζοντας το λεξιλόγιό τους
- να εκτελούν γραπτές οδηγίες που τους δίνονται π.χ. συμπλήρωσε, υπογράμμισε, χρωμάτισε.

Τάξεις: Β΄ - Γ΄

- Χρήση βιβλίων βιβλιοθήκης κ.λπ., για να αγαπήσουν τα ελληνικά βιβλία.
- Ομαδική ανάγνωση
- Αντιστοίχιση εικόνων με λέξεις ή προτάσεις.
- Απόδοση πρότασης ή κειμένου με ζωγραφική.
- Παντομίμα προτάσεων.
- Ανάγνωση κειμένων, ποιημάτων, θεατρικών κ.ά. με καθαρή άρθρωση και ύφος.
- Σειροθέτηση καρτελών με προτάσεις μιας ιστορίας σε χρονική ή λογική σειρά.
- Παιχνίδια, όπως “Ο Ταχυδρόμος”, ερωτήσεις – απαντήσεις, κρυπτόλεξα, σταυρόλεξα, ακροστιχίδες.
- Εκτέλεση οδηγιών για μια κατασκευή, συνταγή ή παιχνίδι.

Τάξη Γ΄

Τα παιδιά:

- να ασκηθούν στην ανάγνωση για την ανάπτυξη καθαρής άρθρωσης, αποδίδοντας σωστά τον τονισμό και τα κύρια σημεία στίξης (τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό)
- να απαντούν με ολοκληρωμένες προτάσεις σε απλές ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο
- να μπορούν να τοποθετούν σε λογική και χρονολογική σειρά τα γεγονότα του κειμένου
- να διαβάζουν μεγαλόφωνα ένα κείμενο και να αντλούν σχετικές πληροφορίες (ποιος, πότε, πού)
- να εντοπίζουν τις νέες λέξεις από το κείμενο που διαβάζουν και να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους
- να διαβάζουν απλά κείμενα παιδικής λογοτεχνίας και να διαβάζουν με ύφος ποιήματα, προσευχές κλπ.

Τάξη Δ΄

Τα παιδιά:

- να διαβάζουν μεγαλόφωνα με καθαρή άρθρωση και άνεση, αποδίδοντας σωστά τον τονισμό και τα κύρια σημεία στίξης (τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό, παύλα, άνω και κάτω τελεία)
- να απαντούν με ολοκληρωμένες προτάσεις σε ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο
- να τοποθετούν σε λογική και χρονολογική σειρά τα γεγονότα του κειμένου
- να διαβάζουν σιωπηρά ή μεγαλόφωνα ένα κείμενο και να αντλούν σχετικές πληροφορίες (ποιος, πότε, πού, γιατί)
- να εντοπίζουν τις νέες λέξεις από το κείμενο που διαβάζουν και να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους
- να διαβάζουν κείμενα παιδικής λογοτεχνίας

να διαβάζουν με κατάλληλο ύφος και σωστή άρθρωση ποιήματα και θεατρικά κείμενα, αποδίδοντας το νόημα του περιεχομένου.

Τάξεις: Δ΄ - Ε΄ - Στ΄

- Αντιστοίχιση εικόνων με λέξεις ή προτάσεις.
- Απόδοση λέξης, φράσης, πρότασης με ζωγραφική ή παντομίμα.
- Ανάγνωση της ίδιας πρότασης με διαφορετικό κάθε φορά σημείο στίξης στο τέλος (τελεία, ερωτηματικό, θαυμαστικό).
- Αξιοποίηση εικόνων και αντικειμένων σχετικών με το μάθημα.
- Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής.
- Μετάφραση λέξεων, προτάσεων και μικρών κειμένων από τα ελληνικά στα αγγλικά και αντίστροφα.
- Διάκριση σωστών ή λανθασμένων προτάσεων όπως παρουσιάζονται σε κείμενο.
- Συσχέτιση προτάσεων με λέξεις σύμφωνα με το νόημα.
- Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών, όπως διδακτικά εγχειρίδια, φυλλάδια, λογοτεχνικά βιβλία, ημερήσιος ή εβδομαδιαίος τύπος, ποιητικές συλλογές κλπ.
- Συμμετοχή σε σχολικές γιορτές
- Τοποθέτηση σε λογική και χρονολογική σειρά τα γεγονότα του κειμένου.
- Να χαρακτηρίζουν τα πρόσωπα του κειμένου

Τάξη Ε΄

Τα παιδιά:

- να διαβάζουν μεγαλόφωνα με καθαρή άρθρωση, άνεση και κατάλληλο ύφος, αποδίδοντας σωστά τον τονισμό και τα σημεία στίξης
- να διαβάζουν σιωπηρά ή μεγαλόφωνα κείμενο αντλώντας νέες πληροφορίες, λέξεις και φράσεις, τις οποίες δυνατό να χρησιμοποιούν στις απαντήσεις τους
- να δίνουν ολοκληρωμένες απαντήσεις σε ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο
- να διαβάζουν σιωπηρά ή μεγαλόφωνα ένα κείμενο και να αντλούν πληροφορίες σχετικές με τα δομικά στοιχεία του (ποιος, πότε, πού, τι, γιατί)
- να επισημαίνουν τα μηνύματα του κειμένου
- να εντοπίζουν τις νέες λέξεις από το κείμενο που διαβάζουν και να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους
- να διακρίνουν διάφορες μορφές κειμένων όπως ποιήματα, διάλογοι, θεατρικά, πεζά, επιστολές, προσκλήσεις

- να διαβάζουν με κατάλληλο ύφος και σωστή άρθρωση ποιήματα και θεατρικά κείμενα.

Τάξη Στ΄

Τα παιδιά:

- να διαβάζουν με ευχέρεια, καθαρή άρθρωση, άνεση, φυσικότητα και κατάλληλο ύφος
- να χρησιμοποιούν διαφορετικές πηγές για την άντληση πληροφοριών (π.χ. λεξικό, εγκυκλοπαίδεια, διαδίκτυο, εφημερίδα)
- να κατανοούν τα διαφορετικά κειμενικά είδη και να είναι σε θέση να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις, να αναδιηγούνται τα γεγονότα, να χαρακτηρίζουν τα πρόσωπα, να επισημαίνουν τα νοήματα και να διατυπώνουν δικές τους απόψεις και επιχειρήματα για τις πληροφορίες που παίρνουν.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά να εκφράζονται γραπτώς με ευχέρεια, σαφήνεια και ακρίβεια για αποτελεσματική επικοινωνία με το περιβάλλον.

ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τάξη Α΄

Τα παιδιά:

- να γράφουν ευανάγνωστα γράμματα
- να γράφουν ορθά τα 24 γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου (π.χ. γράμματα κάτω/πάνω από τη γραμμή)
- να διακρίνουν τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου από αυτά του αγγλικού, με τα οποία έχουν ομοιότητες, π.χ. υ-u, τ-t
- να γράφουν συλλαβές και λέξεις με όλα τα γράμματα του αλφαβήτου
- να γράφουν απλές προτάσεις (2-3 λέξεις).

Τάξεις: Α΄ - Α+

- Γραφή γράμματος με την ορθή κίνηση (με το δάχτυλο στο θρανίο ή στον αέρα).
- Γραφή ή/και αντιγραφή λέξεων κάτω από εικόνα.
- Γραφή λέξεων και απλών προτάσεων κάτω από εικόνα.
- Συμπλήρωση λέξεων με γράμματα που λείπουν.
- Συμπλήρωση προτάσεων με λέξεις που λείπουν.
- Ομαδοποίηση λέξεων που αρχίζουν ή περιέχουν το νέο γράμμα.
- Δόμηση πρότασης βάζοντας στη σωστή σειρά τις λέξεις που δίνονται.
- Μετατροπή μικρού γράμματος σε κεφαλαίο και αντίστροφα.
- Μετατροπή λέξεων με μικρά γράμματα σε λέξεις με κεφαλαία και το αντίστροφο.
- Σχηματισμός γράμματος με το ζυμάρι ή τη διάταξη αντικειμένων.

Τάξη Α+

Τα παιδιά:

- να χρησιμοποιούν κεφαλαίο γράμμα στην αρχή και τελεία στο τέλος της πρότασης.
- να γράφουν λέξεις που να περιέχουν δίψηφα σύμφωνα και φωνήεντα
- να χρησιμοποιούν το κεφαλαίο γράμμα στα κύρια ονόματα
- να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κειμένου
- να γράφουν απλές προτάσεις (με 4-5 λέξεις)

Τάξη Β΄

Τα παιδιά:

- να γράφουν ευανάγνωστα και ισομεγέθη γράμματα
- να τονίζουν σωστά τις λέξεις
- να χρησιμοποιούν κεφαλαίο γράμμα στην αρχή και τελεία ή ερωτηματικό στο τέλος μιας πρότασης
- να χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο που διδάσκονται για να περιγράφουν τον εαυτό τους, γνωστά τους πρόσωπα και αντικείμενα με απλές προτάσεις (τουλάχιστον 2-3).
- να χρησιμοποιούν σωστά τα διαλυτικά

Τάξη Γ΄

Τα παιδιά:

- να χρησιμοποιούν ορθά τα σημεία στίξης τελεία, ερωτηματικό, κόμμα, παύλα
- να χρησιμοποιούν σωστά τον Ενεστώτα και τον Αόριστο στον γραπτό λόγο
- να χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο που διδάσκονται για να περιγράφουν τον εαυτό τους, γνωστά τους πρόσωπα και αντικείμενα, δραστηριότητες της καθημερινότητάς τους κλπ, με απλές προτάσεις (τουλάχιστον 4-5)

Τάξεις: Β΄ - Γ΄

- Απάντηση γραπτών ερωτήσεων.
- Συμπλήρωση ημιτελών προτάσεων.
- Μεταφορά προτάσεων ή λέξεων στον αντίθετο αριθμό.
- Σειροθέτηση λέξεων για παραγωγή προτάσεων.
- Μετατροπή προτάσεων σε αρνητικές ή ερωτηματικές προτάσεις.
- Συμπλήρωση προτάσεων με το κατάλληλο σημείο στίξης (τελεία, ερωτηματικό, θαυμαστικό).
- Σύνταξη προτάσεων κάτω από σχετικές εικόνες.
- Σύνταξη μικρής παραγράφου για ένα γνωστό θέμα του άμεσου περιβάλλοντός τους.
- Σύνταξη διαλόγων, μικρών επιστολών, προσκλήσεων, καρτών κ.ά.
- Συμπλήρωση του κατάλληλου οριστικού άρθρου (ενικού ή πληθυντικού) μπροστά από ένα ουσιαστικό.
- Εμπλουτισμός προτάσεων με επίθετα σε συμφωνία με τα ουσιαστικά ως προς το γένος και αριθμό.
- Αντιστοίχιση προσωπικών αντωνυμιών με τον κατάλληλο τύπο ρήματος.
- Συμπλήρωση καταλήξεων ρημάτων σε χρόνο Ενεστώτα.
- Χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών και ηλεκτρονικών παιχνιδιών.

Τάξη Δ΄

Τα παιδιά:

- να χρησιμοποιούν ορθά τα σημεία στίξης (τελεία, ερωτηματικό, κόμμα, παύλα, θαυμαστικό, άνω και κάτω τελεία)
- να απαντούν ερωτήσεις με ολοκληρωμένες προτάσεις
- να γράφουν διαλόγους
- να γράφουν δομημένα κείμενα με παραγράφους
- να γράφουν διάφορα κειμενικά είδη (σύντομο διάλογο, σύντομη επιστολή, κόμικς, πρόσκληση, κάρτα, αίτηση, σημείωμα)
- να περιγράφουν πρόσωπα, ζώα, αντικείμενα ή δραστηριότητες της καθημερινής τους ζωής
- να συνδέουν δύο ή περισσότερες προτάσεις χρησιμοποιώντας τα συνδετικά: και, αλλά, επίσης, επειδή, γιατί
- να χρησιμοποιούν σωστά τον Ενεστώτα, τον Αόριστο και τον Στιγμιαίο Μέλλοντα στον γραπτό λόγο

Τάξη Ε΄

Τα παιδιά:

- να χρησιμοποιούν το νέο λεξιλόγιο σε προτάσεις ή κείμενα, με ορθή σύνταξη και ορθογραφία
- να χρησιμοποιούν ορθά τα σημεία στίξης
- να συμπληρώνουν διάφορα έντυπα δίνοντας τα προσωπικά τους στοιχεία
- να γράφουν ένα μικρό κείμενο βασισμένο σε δοσμένο διάγραμμα (περίληψη κειμένου με δοσμένα σημεία)
- να γράφουν διάφορα κειμενικά είδη (διάλογο, επιστολή, κόμικς, πρόσκληση, κάρτα, αίτηση, σημείωμα, διαφήμιση)
- να γράφουν κείμενα χρησιμοποιώντας ξεχωριστή παράγραφο για κάθε κύριο σημείο, διατηρώντας τη συνοχή του κειμένου
- να γράφουν προτάσεις που να εκφράζουν ευχή, αρέσκεια, επιθυμία, προτίμηση

Τάξεις: Δ΄-Ε΄-Στ΄

- Δημιουργία διαφημιστικών πινακίδων (με λεζάντες), εικόνες κινουμένων σχεδίων (με συννεφάκια διαλόγων).
- Συγγραφή διαλόγου, ο οποίος στη συνέχεια δραματοποιείται.
- Αλληλογραφία με παιδιά άλλων σχολείων (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, επιστολές).
- Αύξηση πρότασης.
- Αναδόμηση πρότασης.
- Συγγραφή παραμυθιού (ομαδικό γράψιμο από λίστα λέξεων – φράσεων).
- Περιγραφή φιγούρων και προσώπων.
- Σύγκριση φιγούρων.
- Σύνταξη σεναρίου και άλλων κειμενικών ειδών (πχ. ποίημα, διαφήμιση, πρόσκληση, κάρτα), βασισμένων σε καθημερινές περιστάσεις επικοινωνίας.
- Παιχνίδι μετάφρασης με καρτέλες διπλής όψης από ελληνικά στα αγγλικά και αντίστροφα.
- Κρυπτόλεξο.
- Σταυρόλεξο.
- Ακροστιχίδα.
- Συμπλήρωση ατελών προτάσεων/κειμένων.
- Διαφοροποίηση του τέλους ενός παραμυθιού ή μιας ιστορίας.
- Συμπλήρωση αιτήσεων με τα προσωπικά τους στοιχεία.
- Τοποθέτηση δοσμένων προτάσεων στη σωστή σειρά για δημιουργία ιστορίας.

Τάξη Στ΄

Τα παιδιά:

- να γράφουν σωστά δομημένες προτάσεις, χρησιμοποιώντας όλα τα σημεία της στίξης
- να ετοιμάζουν, με τη βοήθεια του, διάγραμμα κειμένου για συγκεκριμένο θέμα
- να γράφουν κείμενα στα οποία θα διακρίνεται η εισαγωγή, το κύριο θέμα και ο επίλογος
- να γράφουν δομημένες παραγράφους για συγκεκριμένο θέμα
- να γράφουν ακολουθώντας μια λογική αλληλουχία, βάση της χρονολογικής εξέλιξης των γεγονότων
- να προβάλλουν γραπτώς απόψεις και επιχειρήματα
- να παράγουν διάφορα κειμενικά είδη (περιγραφή, διήγηση, διάλογος, ποίημα, επιστολή, πρόσκληση, οδηγία, ανακοίνωση, αγγελία, διαφήμιση κλπ.)
- να γράφουν προτάσεις που να εκφράζουν σκοπό, ευχή, αρέσκεια, επιθυμία, προτίμηση
- να γράφουν προτάσεις δίνοντας εντολές και οδηγίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ– ΣΥΝΤΑΞΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Γραμματική εντάσσεται στα ευρύτερα πλαίσια του γλωσσικού μαθήματος. Δε διδάσκεται χωριστά, αλλά με βάση την ενιαία προσέγγιση της γλώσσας, όπου έμφαση δίνεται στη λειτουργική χρήση της.

Διδάσκεται μέσα από τα κείμενα των θεματικών ενότητων και τις εργασίες των παιδιών. Επιδιώκεται η χρήση λειτουργικών παραδειγμάτων κατά τη διδασκαλία της και αποφεύγεται η χρήση ορολογιών ιδιαίτερα στις μικρότερες τάξεις.

Η Γραμματική δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για ορθότερη και ακριβέστερη έκφραση και επικοινωνία.

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά να αναπτύξουν την επικοινωνιακή τους ικανότητα, προφορικά και γραπτά, χρησιμοποιώντας ορθά γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΥΛΗΣ

Τάξη Α΄

- Τα 24 γράμματα του αλφαβήτου
- Τα κεφαλαία και τα μικρά γράμματα
- Χρήση κεφαλαίου γράμματος
- Λέξεις, συλλαβές και γράμματα (ανάλυση και σύνθεση)
- Χρήση τελείας
- Τονισμός λέξεων
- Συμφωνία οριστικού άρθρου με ουσιαστικό στην ονομαστική του ενικού αριθμού.
- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 10
- Το ρήμα “είμαι” στον ενικό αριθμό του Ενεστώτα
- Βασικά ρήματα (βλ. λεξιλόγιο) στο πρώτο πρόσωπο του ενικού του Ενεστώτα

Τάξη Α+

- Τα 24 γράμματα του αλφαβήτου, τα δίψηφα φωνήεντα **ου, αι, ει, οι**, οι συνδέσμοι **αι, ευ** και τα δίψηφα σύμφωνα **μπ, ντ, γγ, γκ, τσ, τζ, στ**
- Τα κεφαλαία και τα μικρά γράμματα
- Προτάσεις, λέξεις, συλλαβές, γράμματα (ανάλυση και σύνθεση)
- Χρήση τελείας και ερωτηματικού
- Τονισμός λέξεων
- Το οριστικό άρθρο στην ονομαστική ενικού και πληθυντικού αριθμού
- Ενικός και πληθυντικός αριθμός των ουσιαστικών στην ονομαστική πτώση
- Βασικά ρήματα (βλ. λεξιλόγιο) στον ενικό αριθμό στον Ενεστώτα
- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 20
- Οι προσωπικές αντωνυμίες “εγώ, εσύ, αυτός/ή/ό”
- Τοπικά επιρρήματα (πάνω, κάτω, μέσα, έξω)

Τάξη Β´

- Τα 24 γράμματα του αλφαβήτου, τα δίψηφα φωνήεντα **ου, αι, ει, οι**, οι συνδέσμοι **αι, ευ**, τα δίψηφα σύμφωνα **μπ, ντ, γγ, γκ, τσ, τζ, στ** (επανάλληψη)
- Τα βασικά σημεία στίξης: τελεία, κόμμα, ερωτηματικό
- Το αόριστο άρθρο (ένας, μία, ένα) στην ονομαστική ενικού αριθμού
- Οι καταλήξεις των ρημάτων σε -ω, -ώ στον ενικό αριθμό
- Βασικά ρήματα (βλέπε λεξιλόγιο) στον ενικό και πληθυντικό αριθμό του Ενεστώτα
- Βασικά ρήματα (βλέπε λεξιλόγιο) στον ενικό αριθμό του Αορίστου.
- Κτητικές αντωνυμίες στον ενικό αριθμό (μου, σου, του, της, του)
- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 20 και οι δεκάδες μέχρι το 100
- Η ώρα: «ακριβώς» και «μισή»
- Ο τόνος και τα διαλυτικά
- Προσωπικές αντωνυμίες στον ενικό αριθμό (εγώ, εσύ, αυτός/ή/ό)
- Ουσιαστικά στην αιτιατική ενικού (π.χ. Γράφω την άσκηση. Πηγαίνω στον/στη(ν) ...)
- Απλά επίθετα (βλέπε λεξιλόγιο) στο σωστό γένος μπροστά από τα ουσιαστικά στην ονομαστική ενικού και πληθυντικού
- Οι προθέσεις από, με, σε, στο(ν), στη(ν), στο
- Τοπικά επιρρήματα (πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά, μέσα, έξω)

Τάξη Γ΄

Τα παιδιά:

- Τα βασικά σημεία στίξης: τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό, παύλα
- Το ρήμα “είμαι” σε όλα τα πρόσωπα, του ενικού και πληθυντικού αριθμού
- Το οριστικό άρθρο στη γενική πτώση ενικού αριθμού (του, της)
- Οι καταλήξεις των ρημάτων της ενεργητικής φωνής (-ίζω, -ώνω, -εύω, -αίνω, -ω, -ώ) στον Ενεστώτα και στον Αόριστο
- Προσωπικές αντωνυμίες στον ενικό και πληθυντικό αριθμό (εγώ, εσύ, αυτός/ή/ό, εμείς, εσείς, αυτοί/ές/ά)
- Κτητικές αντωνυμίες στον ενικό αριθμό (μου, σου, του, της, του, μας, σας, τους)
- Αρσενικά ουσιαστικά σε -ος και -ης, θηλυκά ουσιαστικά σε -α και -η, ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο, -ό και -ι στην ονομαστική και γενική ενικού και πληθυντικού αριθμού
- Επίθετα σε -ος/-η/-ο (βλ. λεξιλόγιο)
- Ουσιαστικά και επίθετα στην αιτιατική ενικού (π.χ. Ανοίγω την πράσινη τσάντα.)
- Τοπικά επιρρήματα (πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά, μέσα, έξω, μακριά, κοντά, δίπλα, απέναντι, μπροστά, πίσω)
- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 100
- Η ώρα: ακριβώς, μισή, και/παρά τέταρτο
- Διάκριση του ρήματος, του ουσιαστικού και του επιθέτου σε μία πρόταση, χωρίς τη χρήση των γραμματικών όρων (για παράδειγμα απαντώντας στις ερωτήσεις “Τι κάνει ο/η/το ...;” για τον εντοπισμό ρημάτων, “Πώς είναι ο/η/το ...;” για τον εντοπισμό επιθέτων και “Ποιος/ποια/ποιο ...; ” για τον εντοπισμό των ουσιαστικών ή των προσωπικών αντωνυμιών
 - Διάκριση ουσιαστικών σε πρόσωπα, ζώα και πράγματα
 - Συγκριτικός βαθμός επιθέτων

Τάξη Δ΄

- Βασικά σημεία στίξης: τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, παύλα, θαυμαστικό, άνω και κάτω τελεία
- Το ρήμα “έχω” σε όλα τα πρόσωπα, στον ενικό και πληθυντικό αριθμό του Ενεστώτα
- Το οριστικό άρθρο στην ονομαστική και γενική πτώση ενικού και πληθυντικού αριθμού (π.χ. του, της, των)
- Τα ρήματα της ενεργητικής φωνής (-ίζω, -ώνω, -εύω, -αίνω, -ω, -ώ) στον Στιγμιαίο Μέλλοντα
- Συχνόχρηστα ανώμαλα ρήματα στον ενεστώτα, αόριστο και στιγμιαίο μέλλοντα (τρώω, βλέπω, πίνω, πηγαίνω)
- Η ονομαστική και γενική ενικού και πληθυντικού αριθμού των αρσενικών ουσιαστικών σε -ος, -ης, -ας, των θηλυκών ουσιαστικών σε -α, -η και των ουδέτερων ουσιαστικών σε -ο, -ό, -ι
- Συμφωνία άρθρου με το ουσιαστικό ή το επίθετο και επιθέτου με το ουσιαστικό, ανάλογα με το γένος, την πτώση και τον αριθμό τους
- Ουσιαστικά και επίθετα στην αιτιατική ενικού και πληθυντικού αριθμού
- Χρονικά επιρρήματα: το πρωί, το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ, σήμερα, αύριο, χθες, την προηγούμενη βδομάδα, κάθε μέρα/μήνα/χρόνο κλπ

- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 100 και οι εκατοντάδες
- Το ρήμα, το ουσιαστικό, το επίθετο και η προσωπική αντωνυμία στην πρόταση
- Η ώρα με χρήση των απόλυτων αριθμητικών (π.χ. πέντε και είκοσι)
- Συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός επιθέτων

Τάξη Ε

- Τα ρήματα “είμαι” και “έχω” στον Ενεστώτα, Αόριστο και Στιγμιαίο Μέλλοντα
- Το οριστικό άρθρο σε όλες τις πτώσεις
- Τα ρήματα της παθητικής φωνής (-ομαι, -άμαι) στον ενεστώτα
- Η υποτακτική ενεστώτα ενεργητικής φωνής των ρημάτων (π.χ. Θέλω να παίζω)
- Η προστακτική αορίστου (π.χ. Διάβασε το μάθημα)
- Ανισοσύλλαβα ουσιαστικά, αρσενικά σε -άς (π.χ. ο ψαράς – οι ψαράδες), -ης (π.χ. ο μανάβης – οι μανάβηδες) και -ους (π.χ. ο παππούς – οι παππούδες) και θηλυκά σε -ά (π.χ. η μαμά – οι μαμάδες)
- Οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 1000
- Τακτικά αριθμητικά (πρώτος, δεύτερος κλπ).

Τάξη Στ΄

- Τα ρήματα της ενεργητικής και παθητικής φωνής στον ενεστώτα, αόριστο, παρατατικό, στιγμιαίο και εξακολουθητικό μέλλοντα
- Η υποτακτική ενεστώτα και αορίστου ενεργητικής φωνής των ρημάτων, π.χ. Θέλω να παίζω (υποτακτική ενεστώτα). Θέλω να παίξω (υποτακτική αορίστου).
- Οι αόριστες αντωνυμίες (κάποιος, μερικοί, κάτι, τίποτε)
- Αριθμοί και χρονολογίες
- Ευθύς και πλάγιος λόγος
- Ετυμολογία λέξεων
- Σύνθετες λέξεις - Συνθετικά λέξεων

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ενότητα: Ρήματα

Επίπεδο 1	A´	είμαι, είναι, με λένε, θέλω, παίζω, πηγαίνω, μιλώ, ζωγραφίζω, διαβάζω, γράφω, μου αρέσει, αγαπώ, ακούω, βλέπω, ευχαριστώ, παρακαλώ
	A+	έχω, γελώ, ανοίγω, κλείνω, ποτίζω, τρώω, πίνω, τραγουδώ, χορεύω, μου αρέσει (πολύ), κάθομαι, χρωματίζω, πλένω, πηγαίνω
	B´	φοράω, ξυπνώ, ακούω, κάνω, καθαρίζω, σκουπίζω, κοιμάμαι, ρωτώ, απαντώ, μαγειρεύω, πλένομαι, τρέχω, βγάζω, μπορώ, μαθαίνω

Επίπεδο 2	Γ´	πεινώ, διψώ, ντύνομαι, αγοράζω, μπαίνω, βγαίνω, οδηγώ, πετώ, πηδώ, σταματώ, τηλεφωνώ, φιλώ, λέω, αγγίζω, ζεσταίνομαι, κρυώνω, ρίχνω, υπογραμμίζω, χτυπώ, ψήνω
	Δ´	περπατώ, ταξιδεύω, μαζεύω, ανεβαίνω, κατεβαίνω, μένω, πλένομαι, χτενίζομαι, μετρώ, μπορώ, περιμένω, χαμογελώ, χάνω, εύχομαι, αρχίζω, δανείζω, δένω, ζητώ, θυμώνω, μαλώνω, μεγαλώνω, πουλώ, χαίρομαι, χτίζω, χειροκροτώ, δουλεύω

Επίπεδο 3	Ε´	τελειώνω, βάζω, δίνω, έρχομαι, θυμάμαι, κερδίζω, κλαίω, λυπάμαι, πουλώ, πρέπει, προσέχω, προτιμώ, φεύγω, ψάχνω, αγκαλιάζω, γυρεύω, δείχνω, θαυμάζω, κινδυνεύω, μυρίζομαι, νικώ, ξεκινώ, ξεκουράζομαι, ονομάζομαι, ράβω, σβήνω, στέλνω, στολίζω, κτυπώ, προσεύχομαι, χαιρετώ, χαμογελώ, χαρίζω
	Στ´	αλλάζω, βοηθώ, βρίσκω, διασκεδάζω, ενδιαφέρομαι, επισκέπτομαι, επιστρέφω, ζω, καταλαβαίνω, λατρεύω, ξεχνώ, παραγγέλνω, πονώ, προσπαθώ, σερβίρω, σκέφτομαι, φροντίζω, φυλάω, χρειάζομαι, χρησιμοποιώ, αγωνίζομαι, διεκδικώ

Ενότητα: Επίθετα – Μετοχές (στα τρία γένη)

Επίπεδο 1	A´	ο μικρός, ο μεγάλος
-----------	----	---------------------

	A+	ο φρόνιμος, ο καλός
	B'	ο κακός, ο φανταστικός, ο όμορφος, ο έτοιμος, ο λυπημένος, ο χαρούμενος, ο ψηλός, ο χοντρός, ο ωραίος

Επίπεδο 2	Γ'	ο παχουλός, ο δυνατός, ο έξυπνος, ο καινούριος, ο παλιός, ο σχολικός, ο νόστιμος, ο ανοιχτός, ο κοντός, ο λεπτός, ο μακρύς, το σκούρο, ο τελευταίος
	Δ'	ο αστείος, ο γεμάτος, ο αγαπημένος, ο φτηνός, ο ακριβός, ο αδύνατος, ο κλειστός, ο καθαρός, ο επόμενος, τα ίσια, τα σγουρά, ο ξανθός

Επίπεδο 3	Ε'	ο εύκολος, ο δύσκολος, ο ευγενικός, ο σοβαρός, ο φρέσκος, ο σκέτος / ο γλυκός/ο μέτριος καφές, ο γρήγορος, ο αργός, ο βαρύς, ο ελαφρύς, ο ήσυχος, ο περασμένος, ο προηγούμενος
	Στ'	ο τέλειος, ο υγιεινός, ο ζεστός, ο θυμωμένος, ο λυπημένος, ο χαρούμενος, ο ενθουσιασμένος, ο κουρασμένος, ο αρχαίος, ο κουρασμένος

Ενότητα: Συνδετικές λέξεις

Επίπεδο 1	A'	και
	A+	αλλά
	B'	όμως, μετά

Επίπεδο 2	Γ'	γιατί
	Δ'	ή, ύστερα, δε(ν), όταν

Επίπεδο 3	Ε'	επειδή, επιπλέον
	Στ'	επίσης, έπειτα

Ενότητα: Η οικογένεια – Ο εαυτός μου

Επίπεδο 1	Α΄	ο πατέρας (μπαμπάς), η μητέρα (μαμά), η γιαγιά, ο παππούς, ο αδελφός, η αδελφή, το μωρό, το κορίτσι, το αγόρι, το όνομα, τα παιδιά
	A+	ο θείος, η θεία, ο ξάδελφος, η ξαδέλφη, η οικογένεια, ο νονός, η νονά
	Β΄	ο εγγονός, η εγγονή, οι γονείς, το επίθετο

Επίπεδο 2	Γ΄	τα αδέλφια, οι αδελφές, οι αδελφοί, ο γιος, η κόρη
	Δ΄	ο ανιψιός, η ανιψιά, τα ξαδέλφια

Επίπεδο 3	Ε΄	οι συγγενείς, ο γαμπρός, η νύφη, ο γάμος, το επώνυμο, η ηλικία, ο τόπος, η γέννηση
	Στ΄	ο παντρεμένος, η παντρεμένη, ο άντρας / ο σύζυγος, η γυναίκα / η σύζυγος, η εθνικότητα, η υπηκοότητα, η καταγωγή, το ονοματεπώνυμο

Ενότητα: Ελεύθερος χρόνος

Επίπεδο 1	Α΄	πάρκο, παίζω, ζωγραφίζω
	A+	η κούκλα, η μπάλα, τραγουδώ, χορεύω
	Β΄	παίζω ποδόσφαιρο, κάνω κολύμπι, πηγαίνω στο σινεμά/στο θέατρο/στην πισίνα, ακούω μουσική, παίζω βιολί, ο φίλος
Επίπεδο 2	Γ΄	τα παιχνίδια, το πιάνο, η κιθάρα, το μπάσκετ, το βόλεϊ, το τένις, ο υπολογιστής, το τραγούδι, ο χορός, το ποδήλατο
	Δ΄	κάνω γυμναστική, βλέπω τηλεόραση, διαβάζω βιβλία, η βόλτα, η φίλια, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, το ηλεκτρονικό παιχνίδι, τα χρήματα

Επίπεδο 3	Ε΄	η ιππασία, διαβάζω περιοδικά/εφημερίδα, το επιτραπέζιο παιχνίδι,
-----------	----	--

		οι διακοπές, τα λεφτά, η λίρα, το ευρώ
	Στ'	παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια, το κινητό τηλέφωνο, το διαδίκτυο, ο ελεύθερος χρόνος, ο αθλητισμός, η ζωγραφική

Ενότητα: Το σχολείο - Ρουτίνα της τάξης

Επίπεδο 1	A'	η δασκάλα, ο δάσκαλος, ο μαθητής, η μαθήτρια, το σχολείο, η τσάντα, το βιβλίο, το τετράδιο, το φυλλάδιο, το μολύβι, η σβήστρα, το σβηστήρι, ο πίνακας, η καρέκλα, το παράθυρο, η πόρτα, το κουδούνι, τα χρωματιστά μολύβια, το διάλειμμα, πάνω/κάτω το χέρι, ανοίγω το βιβλίο, θέλω νερό, θέλω τουαλέτα, ακούω, κάνω κύκλο, βλέπω στον πίνακα, γράφω, διαβάζω, ευχαριστώ, παρακαλώ
	A+	η τάξη, το θρανίο, ο κάλαθος, η κασετίνα, η αυλή, η γραμμή, κάθομαι στην καρέκλα/στο χαλί, χρωματίζω, η τσάντα, ανοίγω/κλείνω το βιβλίο
	B'	η ξύστρα, το νηπιαγωγείο, το δημοτικό, ο φίλος, η φίλη, ζωγραφίζω, μπορώ να πάω στην τουαλέτα;

Επίπεδο 2	Γ'	η ρίγα/ο χάρακας, η πένα/το στυλό, ο διευθυντής, η διευθύντρια, ο μαρκαδόρος, η γόμα, κυκλώνω, ρωτώ, απαντώ
	Δ'	το ελληνικό σχολείο, το αγγλικό σχολείο, ο συμμαθητής, η συμμαθήτρια, η στολή, δουλεύω μόνος μου/σε ομάδα, ετοιμάζομαι για μουσική/χορό, αντιγράφω από τον πίνακα
	Ε'	το μάθημα/τα μαθήματα/το θέμα/τα θέματα, τα μαθηματικά, η ιστορία, η γεωγραφία, η βιολογία, η καντίνα, οι εξετάσεις, η έδρα, οδηγίες στην προστακτική
Επίπεδο 3	Στ'	η επιστήμη, η φυσική, η χημεία, η πληροφορική, το διαγώνισμα, το γυμνάσιο, το λύκειο, το πανεπιστήμιο, το κολλέγιο, ο φοιτητής, η φοιτήτρια, ο καθηγητής, η καθηγήτρια, η φίλια οδηγίες στην προστακτική

Ενότητα: Τα χρώματα

Επίπεδο 1	A'	το κόκκινο, το κίτρινο, το πορτοκαλί, το πράσινο, το ροζ, το μπλε,
-----------	----	--

		το καφέ, το μαύρο, το άσπρο
	A+	το γκριζο, το μωβ, το γαλάζιο
	B'	το πολύχρωμο

Επίπεδο 2	Γ'	το σκούρο, το ανοικτό, το καστανό
	Δ'	το χρυσό, το λευκό
	Ε'	το ασημένιο, το χάλκινο

Ενότητα: Οι αριθμοί – Τα αριθμητικά

Επίπεδο 1	A'	0 – 10
	A+	0 – 20
	B'	οι δεκάδες μέχρι το 100, ένας, μία, ένα

Επίπεδο 2	Γ'	1 – 100, τακτικά αριθμητικά (πρώτος, δεύτερος μέχρι δέκατος), τελευταίος, ακριβώς, και μισή, και τέταρτο, παρά τέταρτο, τρεις, τέσσερις
	Δ'	1 – 100 (Προσοχή: τα απόλυτα αριθμητικά από το 13 – 19 γράφονται με μια λέξη π.χ. δεκατρία)

Επίπεδο 3	Ε'	1-1000, οι εκατοντάδες
	Στ'	οι χιλιάδες, οι χρονολογίες, κανένας, τίποτα

Ενότητα: Το σπίτι

Επίπεδο 1	A'	το σπίτι, η κουζίνα, η τουαλέτα, η καρέκλα, το τραπέζι, ο φούρνος, το παράθυρο, η πόρτα, το βάζο
	A+	το γκαράζ, η αυλή, το δέντρο, το λουλούδι, το γραφείο, η ντουλάπα,

		το συρτάρι, ο καναπές, το χαλί, η τηλεόραση, ο κήπος, το ρολόι, το ποτήρι
	Β΄	το σαλόνι, το δωμάτιο, το μπάνιο, το μπαλκόνι, το ψυγείο, η βιβλιοθήκη, η πολυθρόνα, η βρύση, το κρεβάτι, το πιρούνι, το πιάτο

Επίπεδο 2	Γ΄	η κρεβατοκάμαρα, το καθιστικό, η τραπεζαρία, η σκάλα, η βεράντα, η φωτογραφία, το μαχαίρι
	Δ΄	ο διάδρομος, το υπνοδωμάτιο, η αποθήκη, το πλυντήριο ρούχων / πιάτων, το ράφι, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, η λάμπα, το κομοδίνο, το ράδιο

Επίπεδο 3	Ε΄	τα έπιπλα, το διαμέρισμα, η κατοικία, η σοφίτα, η οδός, η διεύθυνση, ο δρόμος, το ραδιόφωνο, ο όροφος
	Στ΄	η πολυκατοικία, η μονοκατοικία, το υπόγειο, το ισόγειο, η γειτονιά, η περιοχή, το εξοχικό

Ενότητα: Τα φρούτα και τα λαχανικά

Επίπεδο 1	Α΄	το φρούτο/τα φρούτα, το μήλο, το λεμόνι, το πορτοκάλι, η φράουλα, η μπανάνα, ο ανανάς, το λάχανο, το καρότο
	Α ⁺	τα λαχανικά, το καρπούζι, το πεπόνι, το σταφύλι, το αχλάδι, το κεράσι, το αγγουράκι, η ντομάτα, το μαρούλι
	Β΄	το μανταρίνι, το ροδάκινο, το σέλινο, η ελιά

Επίπεδο 2	Γ΄	το ρόδι, το κρεμμύδι, το πιπέρι
	Δ΄	το μπρόκολο, το σπανάκι, το κολοκύθι
	Ε΄	η μελιτζάνα, η πιπεριά
	Στ΄	τα λάχανα Βρυξελλών

Ενότητα: Τα φαγητά – ποτά – γεύματα

Επίπεδο 1	A´	το φαγητό, το ψωμί, το τυρί, το αυγό, το κοτόπουλο, οι πατάτες, τα μακαρόνια, η σαλάτα, το ψάρι, η σοκολάτα, το παγωτό, το νερό, το γάλα, ο χυμός Διάφορα κυπριακά και ελληνικά φαγητά που γνωρίζουν τα παιδιά.
	A+	το μέλι, το σάντουιτς, η πίτσα, τα σουβλάκια, ο μουσακάς, το γιαούρτι, τα κουπέπια (τα ντολμαδάκια), το χαλούμι, η τούρτα, το τσάι, η λεμονάδα, το μπισκότο
	B´	το βούτυρο, η μαρμελάδα, τα δημητριακά, η φρυγανιά, το κουλούρι, η σούπα, το καλαμάρι, το λάδι, η ζάχαρη, ο καφές, το γλυκό, το πρωινό, το μεσημεριανό, το βραδινό, η βασιλόπιτα

Επίπεδο 2	Γ´	το αλάτι, το πιπέρι, το κρέας, το μπιφτέκι, η ομελέτα, πατάτες τηγανιτές/στο φούρνο/οι βραστές, η σούπα αβγολέμονο, το κέικ, το ποτό / τα ποτά, η πορτοκαλάδα, το κρασί, το απογευματινό, το αλεύρι, το χταπόδι, η μπύρα, το αναψυκτικό
	Δ´	το ρύζι, τα μακαρόνια του φούρνου/ το παστίτσιο, οι ψητές πατάτες, το χοιρινό / βοδινό κρέας, οι ελιές, το ελαιόλαδο, ο μπακλαβάς, το γαλακτομπούρεκο, οι λουκουμάδες, τα μπουρέκια, τα συστατικά, η συνταγή, το κόκκινο/ λευκό κρασί, η φλαούνα, το τσουρέκι, το εστιατόριο, τα ρέστα

Επίπεδο 3	Ε´	τα γεμιστά, το λουκάνικο, τα όσπρια, οι φακές, τα φασόλια, τα λουβιά, το μανιτάρι, ο ταραμάς, το ταχίνι, η ταραμοσαλάτα, το τζατζίκι, οι ξηροί καρποί, το πρόγευμα, το γεύμα, το δείπνο, τα καρύδια, τα αμύγδαλα, το μενού, ο σκέτος/ο γλυκός/ο μέτριος καφές
	Στ´	η χωριάτικη σαλάτα, η μπριζόλα, ο σερβιτόρος, η σερβιτόρα, η παραγγελία, το ταμείο, η απόδειξη, ο λογαριασμός, ο κατάλογος, οι μεζές, οι μεζέδες

Ενότητα: Ποσότητες

Επίπεδο 1	A´	ένα, δύο, τρία ... δέκα
	A+	λίγο, πολύ

	Β΄	μια φέτα (ψωμί), ένα κομμάτι

Επίπεδο 2	Γ΄	το μισό
	Δ΄	ένα κουτί
	Ε΄	το μπουκάλι
	Στ΄	το πακέτο

Ενότητα: Καιρός – Εποχές – Ημέρες – Μήνες

Επίπεδο 1	Α΄	ο ήλιος, το καλοκαίρι, βρέχει, το χιόνι, η ομπρέλα, φύλλα, ημέρα/ημέρες που έρχονται στο Ελληνικό σχολείο
	Α+	έχει ήλιο, χιονίζει, ο χειμώνας
	Β΄	η βροχή, το κρύο, η ζέστη, έχει κρύο, έχει ζέστη, ημέρες της εβδομάδας, η ημέρα, η εβδομάδα

Επίπεδο 2	Γ΄	το φθινόπωρο, η άνοιξη, ο αέρας, το σύννεφο, φυσάει, όλοι οι μήνες, ο μήνας, η εποχή
	Δ΄	το χαλάζι, έχει λιακάδα, έχει συννεφιά, η ημερομηνία, το Σαββατοκύριακο

Επίπεδο 3	Ε΄	καλός/άσχημος/ηλιόλουστος καιρός
	Στ΄	η καταιγίδα, το δελτίο καιρού

Ενότητα: Τα είδη ένδυσης – Αξεσουάρ

Επίπεδο 1	Α΄	τα ρούχα, το σακάκι, το καπέλο, το κασκόλ
	Α+	το παντελόνι, το πουκάμισο, η φούστα, το φόρεμα, τα παπούτσια, ο σκούφος

	Β΄	το γάντι, η μπότα, η μπλούζα, το πουλόβερ, οι πιτζάμες, το μαγιό

Επίπεδο 2	Γ΄	το παλτό, το κασκόλ, ο σκούφος, τα γυαλιά ηλίου
	Δ΄	το μπουφάν, τα αθλητικά παπούτσια, οι κάλτσες

Επίπεδο 3	Ε΄	τα καλοκαιρινά/χειμερινά ρούχα, το δαχτυλίδι, τα σκουλαρίκια
	Στ΄	το μάλλινο, το δερμάτινο, η γραβάτα, το κοστούμι, το πορτοφόλι, τα κοσμήματα

Ενότητα: Το σώμα

Επίπεδο 1	Α΄	το κεφάλι, το μάτι – τα μάτια, το αυτί – τα αυτιά, το στόμα, η μύτη, το δόντι - τα δόντια, το χέρι – τα χέρια, το πόδι – τα πόδια, οι ώμοι, τα γόνατα
	Α+	το πρόσωπο, το δάκτυλο, το σώμα, τα μαλλιά, η ουρά (για ζώα)
	Β΄	τα μάγουλα, ο λαιμός, τα νύχια

Επίπεδο 2	Γ΄	η γλώσσα, η κοιλιά, η πλάτη, το φρύδι – τα φρύδια
	Δ΄	η μέση, τα κόκαλα, το πηγούνι, οι βλεφαρίδες

Ενότητα: Τα ζώα

Επίπεδο 1	Α΄	η γάτα, ο σκύλος, ο ελέφαντας, ο ιπποπόταμος, ο λαγός, το πουλί, το άλογο, η κότα, το ψάρι, το ζώο, το κουνέλι, η κουκουβάγια
	Α+	η αγελάδα, το λιοντάρι, η αλεπού, η πεταλούδα, η ζέβρα, ο παπαγάλος, η χελώνα, ο λύκος
	Β΄	το γουρούνι, η τίγρης, ο πίθηκος, η πάπια, ο ποντικός, ο βάτραχος, η μέλισσα

Επίπεδο 2	Γ΄	το ελάφι, το χταπόδι, ο σκίουρος, ο γάιδαρος, το φίδι, το μυρμήγκι, ο τζίτζικας, η σαύρα
	Δ΄	το περιστέρι, ο κόκορας, το πρόβατο, το αρνί, η κατσίκια, το δελφίνι, η αρκούδα, η καμηλοπάρδαλη, ο ζωολογικός κήπος, η ζούγκλα, η φάρμα

Επίπεδο 3	Ε΄	το ποντίκι, το γαϊδούρι
	Στ΄	ο καρχαρίας, η φάλαινα

Ενότητα: Τα επαγγέλματα

Επίπεδο 1	Α΄	η δασκάλα, ο δάσκαλος, η νοσοκόμα, ο νοσοκόμος, ο γιατρός, ο πιλότος
	Α+	ο φωτογράφος, ο ιερέας
	Β΄	ο μουσικός, ο ζωγράφος, ο τραγουδιστής, η τραγουδίστρια, ο χορευτής, η χορεύτρια

Επίπεδο 2	Γ΄	ο ηθοποιός, ο ποδοσφαιριστής, ο αστυνομικός, ο χτίστης, ο μανάβης, ο βιβλιοπώλης
	Δ΄	ο οδηγός (λεωφορείου, ταξί), ο πρόεδρος, ο δικηγόρος, ο πωλητής

Επίπεδο 3	Ε΄	ο φούρναρης, ο ηλεκτρολόγος, ο ταχυδρόμος, ο εστίατορας, ο ιδιοκτήτης καταστήματος, ο ράφτης, ο πυροσβέστης, ο αρχιτέκτονας, ο ζαχαροπλάστης, ο ανθοπώλης, ο ναυτικός
	Στ΄	ο υπάλληλος, ο καθηγητής, η καθηγήτρια, ο αρτοποιός, ο οδοντίατρος, ο κτηνίατρος

Ενότητα: Τα κτίρια – Οι χώροι

Επίπεδο 1	Α΄	το σπίτι, το σχολείο, η εκκλησία, ο φούρνος, το πάρκο, η θάλασσα
-----------	----	--

	A+	η τάξη
	B'	το σινεμά, το θέατρο, η πισίνα, το σουπερμάρκετ, το περίπτερο, το γήπεδο, η βιβλιοθήκη, το βουνό

Επίπεδο 2	Γ'	το τσίρκο, το ζαχαροπλαστέιο, το ταχυδρομείο, η τράπεζα, το νοσοκομείο, η υπεραγορά, ο ποταμός
	Δ'	το βιβλιοπωλείο, το μουσείο, το παλάτι, η πλατεία, το εστιατόριο, το κατάστημα, το εμπορικό κέντρο, η καφετέρια, το λιμάνι, η λίμνη, το ποτάμι

Επίπεδο 3	Ε'	το καφενείο, το ξενοδοχείο, το φαρμακείο, το αεροδρόμιο, το κρεοπωλείο, το ανθοπωλείο, ο κινηματογράφος
	Στ'	το μαγαζί, η λαϊκή αγορά, το καθαριστήριο, το αρτοποιείο

Ενότητα: Τα μέσα μεταφοράς και συγκοινωνίας

Επίπεδο 1	Α'	το αεροπλάνο, το ελικόπτερο, το ταξί, το τρένο
	A+	το αυτοκίνητο
	B'	το καράβι, το λεωφορείο

Επίπεδο 2	Γ'	το λεωφορείο, το πλοίο, το ποδήλατο
	Δ'	το φορτηγό, η μοτοσυκλέτα

Επίπεδο 3	Ε'	το αεροδρόμιο, το εισιτήριο
	Στ'	ο σιδηρόδρομος, ο υπόγειος σιδηρόδρομος / ο υπόγειος, το μετρό, η στάση του λεωφορείου, ο σταθμός του τρένου/του μετρό, ο πεζός, το πεζοδρόμιο

Ενότητα: Τόπος/Χώρες/Καταγωγή

Επίπεδο 1	A´	πάνω, κάτω, η Κύπρος, η Ελλάδα, η Αγγλία
	A+	πάνω στο, κάτω από, μέσα στο, έξω από
	B´	δεξιά, αριστερά, μπροστά, πίσω, η Τουρκία, η πόλη, το χωριό, η Αθήνα, η Λάρνακα, η Λευκωσία, ο Κύπριος-οι Κύπριοι, ο Έλληνας-οι Έλληνες

Επίπεδο 2	Γ´	μακριά, κοντά, απέναντι, στο κέντρο, η Γαλλία, η Ιταλία, η Γερμανία, η Ισπανία, το νησί, η Θεσσαλονίκη, η Λεμεσός
	Δ´	εδώ, εκεί, ανάμεσα, δίπλα από, η χώρα, η Αμερική, η Ρωσία, ο Πειραιάς, η Πάφος, ο Τούρκος-οι Τούρκοι

Επίπεδο 3	Ε´	ο Καναδάς, το Μεξικό, η Αυστραλία, το Τρόδος, ο Πενταδάκτυλος
	Στ´	η περιοχή, η γειτονιά, η εθνικότητα, η υπηκοότητα, η καταγωγή

Ενότητα: Χρόνος και ώρα

Επίπεδο 1	A´	σήμερα, καλημέρα, καληνύχτα, καλησπέρα, η ώρα
	A+	η μέρα, η νύχτα, ώρα για (φαγητό)
	B´	αύριο, χθες, το πρωί, το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ, κάθε μέρα/πρωί, μετά

Επίπεδο 2	Γ´	τόρα, πριν, πάντα, ποτέ, μερικές φορές
	Δ´	μεθαύριο, προχθές, συνήθως, συνέχεια, η επόμενη, πέρσι

Επίπεδο 3	Ε´	του χρόνου, ο περασμένος, ο προηγούμενος, η εβδομάδα, ο μήνας, ο χρόνος, τα μεσάνυχτα, προχθές
	Στ´	έπειτα, στη συνέχεια, αργότερα, την ερχόμενη ημέρα / εβδομάδα / μήνα / χρόνο, πρόσφατα, τελευταία, στην αρχή, στο τέλος, νωρίς

Ενότητα: Επίκαιρα Θρησκευτικά/Εθνικά Θέματα

Επίπεδο 1	Α΄	η γιορτή, ο Χριστός, η Παναγία, τα Χριστούγεννα, το δώρο, ο Άγιος Βασίλης, το Πάσχα, η σημαία, η Κύπρος, η Ελλάδα
	A+	ο σταυρός, η προσευχή, ο Ιωσήφ, οι μάγοι, οι βοσκοί, η παρέλαση
	Β΄	τα κατεχόμενα, η πατρίδα, ο στρατιώτης, η φλαούνα, το τσουρέκι, η βασιλόπιτα
Επίπεδο 2	Γ΄	ο Επίσκοπος, η Πρωτοχρονιά, τα κάλαντα, τα Φώτα, η Σαρακοστή, η φουστανέλα, ο πόλεμος, τα όπλα
	Δ΄	η θρησκευτική γιορτή, η νηστεία, τα Θεοφάνεια, οι Τρεις Ιεράρχες, ο Αρχιεπίσκοπος, η εθνική γιορτή, 1 ^η Απριλίου, 1 ^η Οκτωβρίου, 28 ^η Οκτωβρίου, 25 ^η Μαρτίου, ο ήρωας
Επίπεδο 3	Ε΄	προσεύχομαι, η Αμμόχωστος, η Κερύνεια, η Ανεξαρτησία, η δάφνη, η επιστροφή, οι πρόσφυγες
	Στ΄	η εισβολή, η κατοχή, οι Ελληνοκύπριοι, οι Τουρκοκύπριοι, οι αγνοούμενοι, οι εγκλωβισμένοι, ο τουρκοκρατούμενος, αγωνίζομαι, διεκδικώ, οι χώρες καταγωγής, η περηφάνια, η ειρήνη, η ελευθερία

Α' Τάξη

αβγό (το)	έξι	μήλο (το)
αγαπώ,	ευχαριστώ	μητέρα (η), (μαμά) (η)
Αγγλία (η)	εφτά	μικρός (ο)
Άγιος Βασίλης (ο)	ζωγραφίζω	μιλώ
αγόρι (το)	ζώο (το)	μολύβι (το)
αδελφή (η)	η σβήστρα (η)	μπανάνα (η)
αδελφός (ο)	η σημαία (η)	μπλε (το)
αεροπλάνο (το)	ήλιος (ο)	μύτη (η)
Αθήνα (η)	ημέρα (η) / ημέρες (οι)	μωρό (το)
ακούω,	θάλασσα (η)	νερό (το)
άλογο (το)	θέλω	νοσοκόμα (η),
ανανάς (ο)	ιπποπόταμος (ο)	νοσοκόμος (ο)
ανοίγω	και	οκτώ
αρέσει (μου)	καλημέρα	όνομα (το)
άσπρο (το)	καληνύχτα	παγωτό (το)
αυτί (το) – αυτιά (τα)	καλησπέρα	παιδιά (τα)
βιβλίο (το)	καρέκλα (η)	παίζω
βλέπω	καρότο (το)	πάνω
γάλα (το)	κάτω	παππούς (ο)
γάτα (η)	καφέ (το)	παράθυρο (το)
γιαγιά (η)	κεφάλι (το)	παρακαλώ
γιατρός (ο)	κίτρινο (το)	Πάσχα (το)
γιορτή (η)	κόκκινο (το)	πατάτα (η) – πατάτες (οι)
γόνατο (το) – τα γόνατα (τα)	κορίτσι (το)	πατέρας (ο) (μαμπάς) (ο)
γράφω	κότα (η)	πέντε
δασκάλα (η)	κοτόπουλο (το)	πηγαίνω
δάσκαλος (ο)	κουδούνι (το)	πιλότος (ο)
δέκα	κουζίνα (η)	πίνακας (ο)
διαβάζω	κύκλος (ο)	πόδι (το) – πόδια (τα)
δόντι (το) – δόντια (τα)	Κύπρος (η)	πόρτα (η)
δύο	λαγός (ο)	πορτοκαλί (το)
είμαι	λάχανο (το)	πορτοκάλι (το)
είναι	λεμόνι (το)	πουλί (το)
είσαι	μαθητής(ο)	πράσινο (το)
εκκλησία (η)	μαθήτρια (η)	ροζ (το)
ελέφαντας (ο)	μακαρόνια (τα)	ρούχα (τα)
ελικόπτερο (το)	μάτι (το) – τα μάτια (τα)	σακάκι (το)
Ελλάδα (η)	μαύρο (το)	σαλάτα (η)
ένα	με λένε	σηκώνω
εννιά	μεγάλος (ο)	σήμερα

σκύλος (ο)
σοκολάτα (η)
σπίτι (το)
στόμα (το)
σχολείο (το)
ταξί (το)
τέσσερα
τετράδιο (το)
το σβηστήρι (το)
τουαλέτα (η)

τραπέζι (το)
τρένο (το)
τρία
τσάντα (η)
τυρί (το)
φαγητό (ο)
φούρνος (ο)
φράουλα (η)
φρούτο (το)
φυλλάδιο (το)

χέρι (το) - χέρια (τα)
Χριστός (ο)
Χριστούγεννα (τα)
χτενίζω
χυμός (ο)
ψάρι (το)
ψωμί (το)
ώρα (η)

A+ (Α' προχωρημένη) Τάξη

αγγουράκι (το)
αλεπού (η)
αλλά
ανοίγω
αυλή (η)
αυτοκίνητο (το)
αχλάδι (το)
βάτραχος (ο)
βγάζω
βρέχει
γαλάζιο (το)
γελώ
γιαούρτι (το)
γκαράζ (το)
γκρίζο (το)
γραμμή (η)
γραφείο (το)
δέκατρία ...
δέντρο (το)
διάλειμμα (το)
δώδεκα
είκοσι
έντεκα
έξω
ευχαριστώ
έχω
ζέβρα (η)
θεία (η)
θείος (ο)
θρανίο (το)
ιερέας (ο)
κάθομαι
κάλαθος (ο)
καλοκαίρι (το)
καναπές (ο)
καπέλο (το)
καρπούζι (το)

κασετίνα (η)
κατεβάζω
κεράσι (το)
κήπος (ο)
κλείνω
κομμάτι (το)
κούκλα (η)
κουπέπια (τα)
(ντολμαδάκια)
λαχανικά (τα)
λεμονάδα (η)
λιοντάρι (το)
λουλούδι (το)
μαλλιά (τα)
μαρούλι (το)
μέλι (το),
μέλισσα (η)
μέρα (η)
μέσα
μου αρέσει (πολύ)
μουσακάς (ο)
μπάλα (η)
μωβ (το)
νονά (η)
νονός (ο)
ντομάτα (η)
ντουλάπα (η)
νύχια (τα)
νύχτα (η)
ξαδέλφη (η)
ξάδελφος (ο)
ξύστρα (η)
οικογένεια (η)
ουρά (η)
παντελόνη (τα)
παπαγάλος (ο)
παπούτσια (τα)

πεπόνι (το)
πεταλούδα(η)
πίνω
πίτσα (η)
πλένω
πόρτα (η)
ποτίζω
πουκάμισο (το)
πρόσωπο (το)
ρίγα (η)
σάντουιτς (το)
σουβλάκια (τα)
σταυρός (ο)
σταφύλι (το)
συρτάρι (το)
σώμα (το)
τάξη (η)
τζατζίκι (το)
το δάκτυλο (το)
τούρτα (η)
τραγουδώ
τρώω
τσάι (το)
φόρεμα (το)
φούστα (η)
φρόνιμος (ο)
φωτογράφος (ο)
χαλί (το)
χαλούμι (το)
Χειμώνας (ο)
χελώνα (η)
χιόνι (το)
χιονίζει
χορεύω
χρωματίζω
χρωματιστά (τα)

Β' Τάξη

ακούω	κουλούρι (το)	πισίνα (η)
απαντώ	κρεβάτι (το)	πίσω
απόγευμα (το)	κρύο (το)	πιτζάμες (οι)
απογευματινό (το)	λάδι (το)	πλένομαι
αριστερά	λαιμός (ο)	ποδόσφαιρο (το)
αύριο	Λάρνακα (η)	πόλη (η)
βιβλιοθήκη (η)	Λευκωσία (η)	πολύ
βιολί (το)	λεωφορείο (το)	πολυθρόνα (η)
βουνό (το)	λίγο	πολύχρωμο (το)
βραδινό (το)	λύκος (ο)	ποντικός (ο)
βράδυ (το)	λυπημένος (ο)	πουλόβερ (το)
βρύση (η)	μαγειρεύω	πρωί (το)
γάντι (το)	μαγιό (το)	πρωινό (το)
γήπεδο (το)	μάγουλο (το) –μάγουλα	ροδάκινο (το)
γλυκό (το)	(τα)	ρύζι (το)
γονείς (οι)	μανταρίνι (το)	ρωτώ
γουρούνι (το)	μαρμελάδα (η)	σαλόνι (το)
δεξιά	μεσημέρι (το)	σέλινο (το)
δημητριακά (τα)	μεσημεριανό (το)	σινεμά (το)
δημοτικό (το)	μετά	σκουπίζω
δωμάτιο (το)	μία (η)	σούπα (η)
εβδομάδα (η)	μουσική (η)	σουπερμάρκετ (το)
εγγονή (η)	μουσικός (ο)	στρατιώτης (ο)
εγγονός (ο)	μπαλκόνι (το)	τηλεόραση (η)
ελιά (η)	μπανιέρα (η)	τίγρης (ο/η)
ένα	μπάνιο (το)	Τουρκία (η)
ένας	μπλούζα (η)	Τραγουδιστής (ο)
έτοιμος (ο)	μπότα (η)	τραγουδίστρια (η)
εύχομαι	μπροστά	τρέχω
ζέστη (η)	νηπιαγωγείο (το)	φανταστικός (ο)
ζωγραφίζω	νησί (το)	φέτα (η)
ζωγράφος (ο)	νόστιμος (ο)	φίλη (η)
ημέρα (η) – ημέρες (οι)	ξυπνώ	φίλος (ο)
θέατρο (το)	όμορφος (ο)	φοράω
καθαρίζω	όμως	φρυγανιά (η)
κάθε	πάπια (η)	χαρούμενος (ο)
κακός (ο)	παράθυρο (το)	χθες
καλαμάρι (το)	πάρκο (το)	χοντρός (ο)
καλός (ο)	πατρίδα (η)	χορευτής (ο)
κάνω	περίπτερο (το)	χορεύτρια (η)
καράβι (το)	πιάτο (το)	χωριό (το)
κατεχόμενα (τα)	πίθηκος (ο)	ψηλός (ο)
κοιμάμαι	πιπέρι (το)	ψυγείο (το)
κολύμπι (το)	πιρούνι (το)	

Γ' Τάξη

αγγίζω
αγελάδα (η)
αγοράζω
αδελφές (οι)
αδέλφια (τα)
αδελφοί (οι)
αέρας (ο)
αλάτι (το)
αλεύρι (το)
αναψυκτικό (το)
Άνοιξη (η)
ανοιχτός (ο)
Απρίλης (ο) – Απρίλιος (ο)
άσχημος (ο)
Αύγουστος (ο)
βασιλόπιττα (η)
βιβλιοπώλης (ο)
βούτυρο (το)
βροχή (η)
γάιδαρος (ο)
Γενάρης (ο) – Ιανουάριος (ο)
γιατί
γιος (ο)
γλώσσα (η)
γόμα (η)
γυαλιά ηλίου (τα)
γυμναστής (ο)
γυμναστική (η)
δε(ν)
δέκα
δέκατος (ο)
Δεκέμβρης (ο)–
Δεκέμβριος(ο)
Δευτέρα (η)
δεύτερος (ο)
διψώ
εβδομήντα
έβδομος (ο)
έδρα (η)
είκοσι
εκατό
έκτος (ο)
ελάφι (το)
Έλληνας (ο) – Έλληνες (οι)
ενενήντα
έννατος (ο)

εξήντα
εποχή (η)
ζάχαρη (η)
ζεσταίνομαι
Θεσσαλονίκη (η)
ιερέας (ο)
Ιούλης (ο) – Ιούλιος (ο)
Ιούνης (ο) – Ιούνιος (ο)
καθιστικό (το)
Καλοκαίρι (το)
κασκόλ (το)
κέικ (το)
κοιλιά (η)
κόκαλα (τα)
κοντός (ο)
κόρη (η)
κουκουβάγια (η)
κρασί (το)
κρέας (το)
κρεβατοκάμαρα (η)
κρεμμύδι (το)
κρυώνω
Κύπριος (ο) – Κύπριοι (οι)
Κυριακή(η)
λαιμός (ο)
Λεμεσός (η)
λεπτός (ο)
λέω
Μάης (ο) – Μάιος (ο)
μακρύς (ο)
μανάβης (ο)
μαρκαδόρος (ο)
μαρμελάδα (η)
Μάρτης (ο) – Μάρτιος (ο)
μαχαίρι (το)
μήνας (ο)
μισή (η)
μισό (το)
μουσικός (ο)
μπισκότο (το)
μπιφτέκι (το)
μπύρα (η)
μυρμήγκι (το)
Νοέμβρης (ο) – Νοέμβριος (ο)
νοσοκομείο (το)
ντύνομαι

νύχι (το)
ογδόντα
όγδοος (ο)
Οκτώβρης (ο) – Οκτώβριος (ο)
ομελέτα (η)
όταν
παλτό (το)
Παρασκευή (η)
πάρκο (το)
Πάφος (η)
παχουλός (ο)
πεινώ
Πειραιάς (ο)
Πέμπτη (η)
πέμπτος (ο)
πένα (η) / στυλό (το)
πενήντα
πιπέρι (το)
πλάτη (η)
πλοίο (το)
πορτοκαλάδα (η)
ποταμός (ο)
ποτό (το)
πρώτος (ο)
Πρωτοχρονιά (η)
ρίχνω
ρόδι (το)
Σάββατο (το)
Σαββατοκύριακο (το)
σαράντα
σαύρα (η)
Σεπτέμβρης (ο) - Σεπτέμβριος (ο)
σινεμά (το)
σκάλα (η)
σκίουρος (ο)
σκούρο (το)
σκούφος (ο)
σύννεφο (το)
ταχυδρομείο (το)
τελευταίος (ο)
τέσσερις (οι)
Τετάρτη (η)
τέταρτο (το)
τέταρτος (ο)
τζιτζικας (ο)
τραγούδι (το)

τράπεζα (η)
τραπεζαρία (η)
τρεις
τριάντα
Τρίτη (η)
τρίτος (ο)
τσάντα (η)

υπογραμμίζω
υπολογιστής (ο)
Φεβρουάριος (ο) –
Φλεβάρης (ο)
Φθινόπωρο (το)
φίδι (το)
φρύδι (το) – φρύδια (τα)

Φώτα (τα)
χάρακας (ο)
Χειμώνας (ο)
χορός (ο)
χταπόδι (το)
χτυπώ
ψήνω

Δ' Τάξη

αγγλικό σχολείο (το)
αθλητικά παπούτσια (τα)
ακόμα
Ανάσταση (η)
ανεβαίνω
ανεψιά (η)
ανεψιός (ο)
αποθήκη (η)
αρκούδα (η)
Αρχιεπίσκοπος (ο)
αρχίζω
αστυνομικός (ο)
βάζο (το)
βασανιστήρια (τα)
βιβλιοπωλείο (το)
βλεφαρίδα (η) – βλεφαρίδες (οι)
βοδινό (κρέας) (το)
βόλτα (η)
γραφείο (το)
δανείζω
δελφίни (το)
δένω
δικηγόρος (ο)
εδώ
εθνική γιορτή (η)
ειρήνη (η)
εκεί
ελαιόλαδο (το)
ελευθερία (η)
ελληνικό σχολείο (το)
εμπορικό κέντρο (το)
επόμενη (η)
εστιατόριο (το)
ζητώ
ζούγκλα (η)
η κατσίκια (η)
η χώρα (η)
ηθοποιός (ο/η)
ηλεκτρονικό (παιχνίδι) (το)
ηλεκτρονικός (ο)
ήρωας (ο)
Θεοφάνεια (τα)
θηρησκευτική γιορτή (η)

θυμώνω
Ιεράρχες (οι)
ίσια (μαλλιά) (τα)
κάλαντα (τα)
καμηλοπάρδαλη (η)
καρχαρίας (ο)
κατάστημα (το)
κατεβαίνω
καφετέρια (η)
κλέφτης (ο)
κόκορας (ο)
κολοκύθι (το)
κομοδίνο (το)
κουνέλι (το)
κρεμάλα (η)
κυνηγητό (το)
λάμπα (η)
λιακάδα (η)
λιμάνι (το)
λίμνη (η)
λίρα (η)
λουκουμάδες (οι)
μαζεύω
μαλώνω
μεγαλώνω
μεθαύριο
μελιτζάνα (η)
μένω
μετρώ
μοτοσυκλέτα (η)
μπακλαβάς (ο)
μπορώ
μπουρέκια (τα)
μπουφάν (το)
μπρόκολο (το)
νηστεία (η)
οδηγός (ο)
όπλα (τα)
παρέλαση (η)
παστίσιο (το)
πελάτης (ο)
Πενταδάχτυλος (ο)
περηφάνια (η)
περιστέρι (το)

περπατώ
πέρσι
πλυντήριο (το)
ποδήλατο (το)
ποδοσφαιριστής (ο)
πόλεμος (ο)
ποτάμι (το)
ποτήρι (το)
πουλώ
πρόεδρος (ο)
πωλητής (ο)
ραδιόφωνο (το)
ρέστα (τα)
ρολόι (το)
Σαρακοστή (η)
σγουρά (μαλλιά) (τα)
σπανάκι (το)
στολή (η)
συμμαθητής (ο)
συννεφιά (η)
ταξιδεύω
τηγανιτές (πατάτες) (οι)
Τούρκος (ο) – Τούρκοι (οι)
Τρόδος (το)
τσουρέκι (το)
υπεραγορά (η)
υπνοδωμάτιο (το)
υπολογιστής (ο)
ύστερα
φάλαινα (η)
φάρμα (η)
φιλία (η)
φλαούνια (η)
φουστάνελα (η)
φωτογραφία (η)
χαίρομαι
χαλάζι (το)
χειροκροτώ
χοιρινό (κρέας) (το)
χρήματα (τα)
χρυσό (το)
χτενίζομαι
χτίζω

Ε΄ Τάξη

αγκαλιάζω
ακτινίδιο (το)
Αμμόχωστος (η)
αμύγδαλα (τα)
ανεξαρτησία (η)
ανθοπωλείο (το)
ανθοπώλης (ο)
αρτοποιείο (το)
αρχιτέκτονας (ο)
ασημί (το)
βαρύς (ο)
γαϊδούρι (το)
γαμπρός (ο)
γεμιστά (τα)
γεωγραφία (η)
γρήγορος (ο)
γυρεύω
δάφνη (η)
δείχνω
διακοπές (οι)
δουλεύω
δύσκολος (ο)
ελαφρύς (ο)
επιπλέον
επίσης
επιστροφή (η)
επιτραπέζιο (παιχνίδι) (το)
επόμενος (ο)
ευγενικός (ο)

εύκολος (ο)
εφημερίδα (η)
ζαχαροπλαστέιο (το)
ζαχαροπλάστης (ο)
ήσυχος (ο)
θαυμάζω
θέμα (το)
ιπασία (η)
ιστορία (η)
καθαριστήριο (το)
Κερύνεια (η)
κινδυνεύω
κινηματογράφος (ο)
κλαίω
κουράζομαι
κρεοπωλείο (το)
κτυπώ
λάχανα Βρυξελών (τα)
λυπάμαι
μάθημα (το)
μαθηματικά (τα)
μανιτάρι (το)
μπουκάλι (το)
μυρίζομαι
ναυτικός (ο)
νικώ
νύφη (η)
ξαδέλφια (τα)
ζεκινώ

ξεκουράζομαι
ξενοδοχείο (το)
ξηροί καρποί (οι)
ολόκληρο (το)
ονομάζομαι
όροφος (ο)
όσπρια (τα)
περασμένος (ο)
περιοδικό (το)
ποντίκι (το)
προηγούμενος (ο)
προσεύχομαι
πρόσφυγες (οι)
προχθές
πυροσβέστης (ο)
ράβω
ραδιόφωνο (το)
ράφτης (ο)
σβήνω
σοφίτα (η)
στέλνω
στολίζω
συγγενείς (οι)
ταραμοσαλάτα (η)
ταχυδρόμος (ο)
φούρναρης (ο)
χαιρετώ
χαμογελώ
χαρίζω

Στ΄ Τάξη

αγνοούμενοι (οι)
αγωνίζομαι
αεροδρόμιο (το)
αλλάζω
άντρας (ο)
απόδειξη (η)
αρτοποιός (ο)
αρχαία (τα)
βοηθώ
βρίσκω
γειτονιά (η)
γλυκύς (ο)
γραβάτα (η)
Γυμνάσιο (το)
γυναίκα (η)
δελτίο καιρού (το)
διαγώνισμα (το)
διασκεδάζω
διεκδικώ
εγκλωβισμένοι (οι)
εθνικότητα (η)
εισβολή (η)
εισιτήριο (το)
Ελληνοκύπριοι (οι)
ενδιαφέρομαι
εξοχικό (το)
επισκέπτομαι
επιστήμη (η)
επιστρέφω

ζω
ηλιόλουστος (καιρός) (ο)
ισόγειο (το)
καθηγητής (ο)
καθηγήτρια (η)
καταγωγή (η)
καταιγίδα (η)
καταλαβαίνω
κατάλογος (ο)
κατοχή (η)
κολλέγιο (το)
κοσμήματα (τα)
κοστούμι (το)
λατρεύω
λογαριασμός (ο)
Λύκειο (το)
μάλλινο (το)
μεζές (ο)
μέτριος (καφές) (ο)
μετρό (το)
μονοκατοικία (η)
μπουφέ (το)
ξεχνώ
πακέτο (το)
πανεπιστήμιο (το)
παραγγελία (η)
παραγγέλνω
πεζοδρόμιο (το)
πεζός (ο)

περιοχή (η)
πληροφορική (η)
πολυκατοικία (η)
πονώ
πορτοφόλι (το)
προσπαθώ
σερβίρω
σερβιτόρος (ο)
σιδηρόδρομος (ο)
σκέτος (καφές) (ο)
σκέφτομαι
σταθμός (ο)
στάση (η)
σύζυγος (ο/η)
ταμείο (το)
τουρκοκρατούμενο (το)
Τουρκοκύπριοι (οι)
υπάλληλος (ο/η)
υπηκοότητα (η)
υπόγειο (το)
υπόγειος (ο)
φοιτητής (ο)
φοιτήτρια (η)
φροντίζω
φυλάω
φυσική (η)
χημεία (η)
χρειάζομαι
χρησιμοποιώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα κοινωνικοπολιτισμικά θέματα, ως μέρος του Αναλυτικού Προγράμματος του ΕΠΣ, περιλαμβάνουν τη Θρησκευτική Αγωγή, τη Γεωγραφία, την Ιστορία, τον Χορό και τη Μουσική, καθώς επίσης και τα πολιτιστικά στοιχεία που συνθέτουν την ταυτότητα του ελληνισμού. Μέσω των κοινωνικοπολιτισμικών θεμάτων, τα παιδιά αποκτούν θεμελιώδεις εμπειρίες, γνώσεις και έννοιες, συνυφασμένες με την Κύπρο, την Ελλάδα και την ορθόδοξη πίστη μας.

Τα παιδιά στο ΕΠΣ διδάσκονται τις θεμελιακές αλήθειες του Χριστιανισμού και ενθαρρύνονται να βιώσουν την ορθόδοξη χριστιανική ζωή στην ελληνική παροικία της Μεγάλης Βρετανίας. Επιδιώκεται να γνωρίσουν τα βασικά ιστορικά γεγονότα και τους σημαντικότερους γεωγραφικούς χώρους της Κύπρου και της Ελλάδας και να εκτιμήσουν την πολιτιστική μας κληρονομιά, ώστε να διαμορφώσουν εθνική συνείδηση, ως μέλη του ελληνικού έθνους και του απόδημου ελληνισμού.

Παράλληλα, τα κοινωνικοπολιτισμικά θέματα προάγουν βιώματα και διαμορφώνουν στάσεις και αξίες, που θα τα βοηθήσουν να γνωρίσουν τη σύγχρονη πατρίδα τους, να διατηρήσουν την ελληνική τους ταυτότητα στην πολυπολιτισμική κοινωνία που ζούνε και να είναι περήφανα για την καταγωγή τους, σεβόμενα ταυτόχρονα τη διαφορετικότητα. Επίσης, τα παιδιά αποκτούν γνώσεις για τα κατεχόμενα εδάφη μας, τις διατηρούν άσβεστες στη μνήμη τους και καλλιεργούν την πίστη για επανάκτηση των κατακτηθέντων και επανένωση της Κύπρου.

Σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση και διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών του ΕΠΣ παίζει το μάθημα του χορού και της μουσικής. Μέσα από τη διδασκαλία τραγουδιών και χορών μεταφέρονται στα παιδιά κοινωνικοπολιτισμικά στοιχεία και ταυτόχρονα, εμπλουτίζεται το λεξιλόγιό τους και συνδέονται συναισθηματικά με την πατρίδα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά:

- να αγαπούν και να σέβονται την πατρίδα, να αναπτύξουν και να διατηρήσουν την εθνική τους ταυτότητα.
- να γνωρίσουν και να βιώσουν τις θεμελιώδεις αρχές και αξίες του Χριστιανισμού, σεβόμενα τις άλλες θρησκείες.
- να γνωρίσουν, να σέβονται και να βιώνουν στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς (παραδόσεις, ήθη, έθιμα, στάσεις και αξίες), μέσα στο σύνθετο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον της χώρας στην οποία ζουν.
- να γνωρίσουν την ελληνική-κυπριακή πραγματικότητα και την ύπαρξη της πατρίδα τους σε συνάρτηση με τον σύγχρονο κόσμο, μέσα από συχνές καθημερινές, συνηθισμένες καταστάσεις.
- να γνωρίσουν τα ιστορικά γεγονότα της Κύπρου και της Ελλάδας,

αποφεύγοντας τον σοβινισμό.

- να γνωρίσουν τα κατεχόμενα, από τα τούρκικα στρατεύματα, εδάφη μας και τα γεγονότα της τουρκικής εισβολής του 1974.
- να συνειδητοποιήσουν τις καταστροφικές συνέπειες ενός πολέμου και να εκτιμούν τα ιδεώδη της ειρήνης, της ελευθερίας και της δημοκρατίας.
- να γνωρίσουν τα σημαντικότερα ιστορικά, θρησκευτικά και πολιτιστικά μνημεία της Κύπρου και της Ελλάδας.
- Να γνωρίσουν την Ελληνική παροικία της Μεγάλης Βρετανίας και τις σχέσεις της με την Κύπρο και την Ελλάδα
- να σέβονται τα δικαιώματα του ανθρώπου και να αναγνωρίζουν την ανάγκη προσήλωσης προς ηθικές και πανανθρώπινες αξίες.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- Το περίγραμμα ύλης του παρόντος Αναλυτικού Προγράμματος προσφέρεται με σπειροειδή διάταξη, όπου σε κάθε χρονιά η νέα ύλη προστίθεται στην ύλη που διδάχτηκε προηγουμένως. Ο εκπαιδευτικός προγραμματίζεται προσαρμόζοντας τα θέματα ανάλογα με την ηλικία, τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες και τις δυνατότητες των παιδιών, το χρόνο που έχει στη διάθεσή του, την επικαιρότητα και τις συνθήκες μέσα στις οποίες εργάζεται.
- Ο χρόνος του παροικιακού σχολείου είναι πολύ περιορισμένος και δίνεται περισσότερη έμφαση στη διδασκαλία της γλώσσας, γι' αυτό τα κοινωνικοπολιτισμικά θέματα εντάσσονται, όπου είναι δυνατό, στις θεματικές ενότητες του γλωσσικού μαθήματος. Επομένως, μπορούν να προσεγγίζονται ενιαία σε ενότητες ή χωριστά.
- Τα κοινωνικοπολιτισμικά θέματα διδάσκονται μέσα από ποικίλες διδακτικές μεθόδους και στρατηγικές όπως: η διαθεματική προσέγγιση, η διερεύνηση και οι δημιουργικές εργασίες.

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

Πρώτο Επίπεδο: Τάξη Α', Α+

- Το σημείο του σταυρού
- Προσευχές
 - «Άγιος ο Θεός»
 - «Κάθε πρωί και κάθε βράδι»
- Αγιασμός – Γνωριμία με τον ιερέα της ενορίας
- Η γέννηση του Χριστού
- Πρωτοχρονιά – Άγιος Βασίλης
- Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα ήθη και έθιμα
- Η βάφτιση του Χριστού
- Η Παναγία – Τα Εισόδια – Ο Ευαγγελισμός
- Τα Πάθη και η Ανάσταση του Χριστού
- Πασχαλινά έθιμα και παραδόσεις
- Ο Άγιος της ενορίας - Παρακολούθηση της θείας λειτουργίας
- Γνωριμία με μυστήρια της Εκκλησίας μας (Θεία Κοινωνία, Βάφτιση)

Δεύτερο Επίπεδο: Τάξη Β', Γ', Δ'

- Ο άγιος της κοινότητας – ενορίας μας.
- Άγιοι (ενδεικτικά): Απόστολος Ανδρέας, Άγιος Νικόλαος, Οι Τρεις Ιεράρχες, Άγιος Γεώργιος, Απόστολος Βαρνάβας.
- Η γέννηση του Χριστού
 - Το μήνυμα της γέννησης του Χριστού (αγάπη, χαρά, ευτυχία, ειρήνη)
 - Χριστουγεννιάτικα ήθη και έθιμα
- Η Υπαπαντή του Χριστού
- Πάσχα
 - Η είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα – Κυριακή των Βαΐων
 - Ο Μυστικός Δείπνος και το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας
 - Τα Πάθη και η Ανάσταση του Χριστού
- Προσευχές και Ύμνοι
 - «Εις το όνομα του Πατρός ...»
 - «Δι' ευχών ...»
 - «Πάτερ ημών ...»
 - «Χριστός Ανέστη εκ νεκρών»
- Γνωριμία με την εκκλησία – Τελετές
 - Αγιασμός
 - Εκκλησιασμός

**Τρίτο Επίπεδο:
Τάξη Ε', Στ'**

- Τελετές – Μυστήρια
 - Εξομολόγηση
 - Γάμος
- Η Κυριακή Προσευχή («Βασιλεύ Ουράνιε Παράκλητε»)
- Το σύμβολο της Πίστεως – Επεξήγηση
- Θαύματα του Χριστού – Παραβολές (ενδεικτικά)
 - Η θεραπεία του Παράλυτου της Καπερναούμ
 - Η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη
- Τα Πάθη και η Ανάσταση του Χριστού
 - Το νόημα της σταυρικής θυσίας του Χριστού
- Η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος
- Η εκκλησία της Κύπρου
 - Ο Απόστολος Βαρνάβας
- Γνωριμία με τα μοναστήρια της Κύπρου
 - Ιερά Μονή Σταυροβουνίου
 - Ιερά Μονή Παναγίας του Κύκκου
- Κατεχόμενα μοναστήρια του Αποστόλου Βαρνάβα και Αποστόλου Ανδρέα

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

Πρώτο Επίπεδο: Τάξη Α'-Α+

- Η έννοια της πατρίδας – Καταγωγή

Δεύτερο Επίπεδο: Τάξη Β'-Γ'-Δ'

- Ελληνική Μυθολογία (Επιλογή)
 - Οι Θεοί του Ολύμπου
 - Οι άθλοι του Ηρακλή
 - Ο Θησέας – Ο Μινώταυρος
 - Οι περιπέτειες του Οδυσσέα
- Οι κυπριακές και ελληνικές αρχαιότητες - στο Βρετανικό Μουσείο επίσκεψη.
- Αγώνες των Ελλήνων για ελευθερία στην Κύπρο και την Ελλάδα – Σύνδεση με εθνικές επετείους.
 - 1^η Οκτωβρίου – Μέρα Κυπριακής Ανεξαρτησίας
 - 28^η Οκτωβρίου – Γιορτή του ΟΧΙ και της σημαίας
 - 25^η Μαρτίου – Ελληνική Επανάσταση
 - 1^η Απριλίου – Αγώνας ΕΟΚΑ
- Τα κατεχόμενα εδάφη μας.

Τρίτο Επίπεδο: Τάξη Ε'-Στ'

- Η ίδρυση του Βυζαντίου από το Μέγα Κωνσταντίνο - Κωνσταντινούπολη
- Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 – Η ίδρυση του ελληνικού κράτους
- Ο απελευθερωτικός αγώνας του 1955-59 - Η ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Το πραξικόπημα
- Η Τουρκική εισβολή και οι συνέπειες της

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

Πρώτο Επίπεδο: Τάξη Α'-Α+

- Χάρτης της Κύπρου και της Ελλάδας
- Σημεία της Κύπρου και της Ελλάδας

Δεύτερο Επίπεδο: Τάξη Β'-Γ'-Δ'

- Κύπρος
 - Θέση της Κύπρου και γειτονικές χώρες
 - Πολιτικός χάρτης: πρωτεύουσα, πόλεις, τόπος καταγωγής των παιδιών
 - Γεωφυσικός χάρτης: οροσειρές (Τρόδος, Πενταδάκτυλος)
 - Χαρακτηριστικά προϊόντα της Κύπρου: χαλούμι, σουτζούκος, ελιές, τραχανάς, ζιβανία, λευκαρίτικα κεντήματα, παραδοσιακά φαγητά)
- Ελλάδα
 - Θέση της Ελλάδας και γειτονικές χώρες
 - Πολιτικός χάρτης: περιοχές, πρωτεύουσα, μεγάλες πόλεις και λιμάνια, τόπος καταγωγής των παιδιών
 - Γεωφυσικός χάρτης: οροσειρές (Όλυμπος)
 - Νησιά (Αιγαίο και Ιόνιο Πέλαγος) – Τουριστικά μέρη
 - Προϊόντα: ελαιόλαδο, φέτα, ούζο, ελιές, μαστίχα
- Μέρη της Κύπρου και της Ελλάδας που επισκέπτονται τα παιδιά στις διακοπές τους

Τρίτο Επίπεδο: Τάξη Ε'-Στ'

- Γνωρίζω τον λαό της πατρίδας μου
 - Οι κάτοικοι της Κύπρου και της Ελλάδας (σύνθεση, τρόπος ζωής)
- Τουρισμός στην Κύπρο και Ελλάδα
 - Λιμάνια και αεροδρόμια Κύπρου και Ελλάδα
 - Παραθαλάσσια και ορεινά θέρετρα (σύνδεση με τις διακοπές των παιδιών)
- Γνωρίζω την ελληνική παροικία της πόλης μου
 - Η περιοχή μου (το όνομα της κοινότητας μου, η εκκλησία, το σχολείο)
 - Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας
 - Κυπριακή Ύπατη Αρμοστεία και Ελληνική Πρεσβεία
 - Παροικιακές Οργανώσεις
 - Μέσα ενημέρωσης: ραδιοσταθμοί, τηλεόραση, παροικιακός τύπος

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Για την επιλογή ενός τραγουδιού για μια συγκεκριμένη ομάδα παιδιών λαμβάνονται υπόψη τα πιο κάτω σημεία:

- Τα νοήματα που περιέχονται στο τραγούδι να είναι σύμφωνα με την νοητική ανάπτυξη των παιδιών.
- Η έκταση και το λεξιλόγιο του τραγουδιού να είναι ανάλογα με την ηλικία και τις ικανότητες των παιδιών. (Τα τραγούδια με επαναλήψεις είναι ευκολότερα στην εκμάθηση.)
- Η επιλογή των τραγουδιών να είναι μέσα από τα ενδιαφέροντα των παιδιών και να συμβαδίζουν με την επικαιρότητα.

Η μέθοδος διδασκαλίας ενός τραγουδιού που θα ακολουθήσει ο εκπαιδευτικός εξαρτάται από τη φύση του και το βαθμό δυσκολίας του. Σημειώνονται πιο κάτω μερικά σημεία στα οποία πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή για καλύτερα αποτελέσματα:

- Δίνεται αρχικά η ευκαιρία στα παιδιά να ακούσουν ολοκληρωμένο το τραγούδι σε μια σωστή εκτέλεση, είτε από τον/την εκπαιδευτικό, είτε από ηχογράφηση, για να κινηθεί το ενδιαφέρον και να σχηματίσουν σωστή αντίληψη της αισθητικής του αξίας.
- Γίνεται συζήτηση για το νόημα του τραγουδιού και επεξήγηση των δύσκολων λέξεων ή φράσεων.
- Δίνονται πληροφορίες για την προέλευση του τραγουδιού και για γεγονότα ή καταστάσεις που πιθανόν να αναφέρονται σε αυτό.
- Ο εκπαιδευτικός αποφεύγει να μιλά στα παιδιά στην αγγλική γλώσσα και επικοινωνεί μαζί τους στα ελληνικά, εξηγώντας τις έννοιες που χρησιμοποιεί (π.χ. δυνατά/σιγά, αργά/γρήγορα, ξανά, επανάληψη κ.ά.).
- Καλούνται τα παιδιά να επαναλαμβάνουν μετά από τον/την εκπαιδευτικό μικρές φράσεις ή λέξεις. Γίνονται αρκετές επαναλήψεις μέχρι να το αφομοιώσουν σωστά.
- Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στα σημεία όπου υπάρχει δυσκολία στην άρθρωση. Τα παιδιά δε διακόπτονται σε κάθε λάθος, αλλά επισημαίνεται το λάθος τους στο τέλος της φράσης ή της στροφής, ζητώντας να επαναλάβουν συγκεκριμένα σημεία.
- Όπου υπάρχει η δυνατότητα, γίνεται αξιοποίηση των παιδιών που ξέρουν να παίζουν κάποιο μουσικό όργανο για τη συνοδεία της χορωδίας, στις εκδηλώσεις του σχολείου τους.
- Δίνεται η ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να συμμετέχουν στη χορωδία, στις εκδηλώσεις του σχολείου τους
- Ενθαρρύνονται τα παιδιά να παρουσιάζουν στην τάξη ή στο σχολείο τους τραγούδια σε όργανο, που μαθαίνουν εκτός του σχολείου, αφού κρίνουμε ότι είναι κατάλληλα, αξιοποιώντας τα προσωπικά τους ταλέντα και ενδιαφέροντα.

Στις μικρές τάξεις και το νηπιαγωγείο χρησιμοποιούνται τα μουσικά παιχνίδια

ή τα παιδικά τραγούδια που υποδηλώνουν κινήσεις. Με την κίνηση, το τραγούδι γίνεται πιο ευχάριστο και βοηθά τα παιδιά να θυμούνται τα λόγια. Η κίνηση ενδιαφέρει και συγκινεί ιδιαίτερα τα παιδιά, αφού με αυτή απελευθερώνονται και εκφράζουν καλύτερα τον εσωτερικό τους κόσμο.

Συχνά τα παιδιά στο παιχνίδι τους δημιουργούν αυθόρμητα τα δικά τους τραγούδια, μια τάση που ο εκπαιδευτικός πρέπει να ενθαρρύνει.

Γίνεται αξιοποίηση της μουσικής και σύνδεσή της με τα άλλα θέματα του Αναλυτικού Προγράμματος του ΕΠΣ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΥΛΗΣ

Τα τραγούδια που προτείνονται πιο κάτω για διδασκαλία στο ΕΠΣ είναι χωρισμένα σε τρία επίπεδα, ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Σημειώνεται ότι το περίγραμμα ύλης που προτείνεται εδώ είναι ενδεικτικό και ο εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει επιλογή από τα τραγούδια αυτά, αλλά και από άλλα τα οποία θεωρεί κατάλληλα εφόσον είναι ανάλογα με την ηλικία, τις δυνατότητες (νοητικές και φωνητικές), τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά των παιδιών.

Επιλογή τραγουδιών μπορεί να γίνει από τα Ανθολόγια Τραγουδιών, εκδόσεις του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου (ΥΠΠ), καθώς και από την ιστοσελίδα του ΥΠΠ της Κύπρου (<http://www.schools.ac.cy/klimakio/index.html>), αλλά και εκδόσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας.

Πρώτο Επίπεδο: Τάξη Α' - Α+

Το δέντρο των Χριστουγέννων
Ελάτε παιδάκια
Χριστούγεννα (Στη γωνιά μας κόκκινο)
Μη ξέρετε γιατί
Ήρθαν τα Χριστούγεννα
Τα κουδουνάκια
Άγιε Βασίλη
Πρωινή προσευχή (Ξυπνώ με την αυγούλα)
Τα στρατιωτάκια
Ο Μιχάλης φαντάρος
Σημαία
Μες το κήπο μπήκα
Η μαμά σαν γελά
Έχω μια γλυκιά μανούλα
Οικογένεια
Το σχολείο
Κάτω στο γιαλό
Φεγγαράκι μου λαμπρό
Το βαλσάκι
Το χιόνι
Τα παπάκια
Αχ κουνελάκι
Πού είναι η Μαργαρίτα

Δεν περνάς κυρά - Μαρία
Γύρω – γύρω όλοι
Το δαχτυλίδι
Μια ωραία πεταλούδα
Χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπώ
Ο μανάβης
Η βροχή
Η καμπάνα του σχολείου
Το ρολόι

**Δεύτερο
Επίπεδο:
Τάξη Β' - Γ' - Δ'**

Κάλαντα Χριστουγέννων
Ο μικρός Τυμπανιστής
Χρόνια Πολλά (IwishyouamerryChristmas)
Με στεφάνια τρέξτε όλοι
Πάει ο παλιός ο χρόνος
Δεντράκι μου περήφανο (Ελατο)
Χιόνια στ καμπαναριό
Κλέφτικη ζωή
Θα πάρω μιαν ανηφοριά
Τα κλεφτόπουλα
Μάνα θα τους περιμένει
Καράβι караβάκι
Αρνιέμαι
Χρυσοπράσινο φύλλο
Δεν ξεχνώ
Τ' ολοπράσινο χωριό μου
Για σένα Κύπρος
ΕΟΚΑ
Το λεμονάκι
Ψαροπούλα
Σαμιώτισσα
Πορτοκαλιά του Καραβά
Βάιτσιβιτζέλο
Μικρό καλοκαιράκι
Ψίντρήβασιλιτσιά μου
Συ που κόσμους κυβερνάς
Του Θεού το χέρι
Τα παιδιά ζωγραφίζουν στον τοίχο

**Τρίτο Επίπεδο:
Τάξη Ε' - Στ'**

Άγια νύχτα
Οι ποιμένες γονατίζουν
Ελάτε με πίστη
Σε μια φάτνη ταπεινή
Χαρά σ' όλη την γη
Κυπριακά Κάλαντα

Τρεις Ιεράρχες
Ύμνος στην ΕΟΚΑ
Ηπειρώτισσες
Έφεδρος ανθυπολοχαγός
Σαράντα παλικάρια
25^η Μαρτίου
Ζήδρος
Χορός του Ζαλόγγου
Πηδά η φωτιά
Δεν Ξεχνώ
Κυκλάμινο
Γιαλό, γιαλό πηγαίναμε
Λαός
Η βρύση των Πεγιώτισσων
Ένα το χελιδόνι
Στο περιγιάλι το κρυφό
Εθνικός ύμνος
Σε υμνούμε
Τα μαύρα μμάθκια
Το τραγούδι του γάμου
Στείλε με μάνα στο νερό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο χορός διδάσκεται σε όλα τα ΕΠΣ και είναι ιδιαίτερα αγαπητός στα παιδιά. Κατά τη διδασκαλία του χορού επικρατεί ευχάριστο κλίμα και αναπτύσσονται φιλικές σχέσεις μεταξύ των παιδιών. Για την επιλογή ενός χορού για μια συγκεκριμένη ομάδα παιδιών, λαμβάνονται υπόψη η ηλικία και οι φυσικές τους ικανότητες. Είναι καλό να λαμβάνονται υπόψη τα πιο κάτω σημεία:

- Δίνεται αρχικά η ευκαιρία στα παιδιά να δουν το χορό να εκτελείται, είτε από τον/την εκπαιδευτικό, είτε από βιντεογράφιση.
- Δίνονται πληροφορίες που σχετίζονται με το χορό (όνομα, γεωγραφική περιοχή προέλευσης, φορεσιές και ιστορικά στοιχεία που συνδέονται με το χορό) ώστε να προκληθεί το ενδιαφέρον των παιδιών.
- Επιδιώκεται η σύνδεση του χορού με άλλα θέματα του προγράμματος του Ε.Π.Σ.
- Για το χορό χρησιμοποιείται παραδοσιακή/δημοτική μουσική.
- Δεν αλλοιώνονται τα βήματα ή οι φιγούρες των χορών.
- Όπου η μουσική συνοδεύεται από λόγια, αναφέρεται το γενικό νόημά τους.
- Επιδιώκεται συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης (αν διαφέρει) για σύνδεση του χορού με το μάθημα της τάξης, όσον αφορά πολιτιστικά στοιχεία, παραδόσεις, ήθη και έθιμα που σχετίζονται με το χορό ή την περιοχή προέλευσής του.
- Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε χοροί ή φιγούρες που εκτελούνται παραδοσιακά μόνο από άντρες να μην εκτελούνται από κορίτσια και το αντίθετο.
- Δίνεται ατομική βοήθεια στα παιδιά που δυσκολεύονται, και ενθαρρύνονται τα λιγότερα ταλαντούχα.
- Χρησιμοποιείται η Ελληνική γλώσσα, κατά τη διδασκαλία του χορού (γρήγορα-αργά, κύκλος, γραμμή, στροφή, πήδημα, δεξί, αριστερό πόδι κλπ).
- Ο χορός στις μικρές τάξεις γίνεται με τα μουσικά παιχνίδια ή χορογραφίες τραγουδιών.
- Δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να εκτελούν χορούς σε διάφορες εκδηλώσεις.
- Στα μικρότερα παιδιά διδάσκονται χοροί με απλό ρυθμό και εύκολα βήματα. Τονίζεται ότι ένας αργός ρυθμός δεν είναι πάντα κατάλληλος για τα μικρότερα παιδιά, λόγω του ότι τα παιδιά δεν συγχρονίζονται εύκολα μεταξύ τους.

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ
ΥΛΗΣ**

Οι χοροί που προτείνονται πιο κάτω είναι ενδεικτικοί σε τρία επίπεδα ανάλογα με τη δυσκολία που παρουσιάζεται, είτε στο ρυθμό, είτε στα βήματα. Τονίζεται ότι είναι σημαντικό να γίνεται προσεκτική επιλογή των χορών για την κάθε ομάδα παιδιών, για να επιτευχθούν οι στόχοι του Ε.Π.Σ. και τα παιδιά να αποκομίσουν όσο το δυνατόν περισσότερα οφέλη απολαμβάνοντας το χορό.

**Πρώτο Επίπεδο:
Τάξη Α' - Α+**

Συρτός
Καστοριανός
Ποδαράκι

**Δεύτερο Επίπεδο:
Τάξη Β' - Γ' - Δ'**

Καλαματιανός
Σούστα
Χανιώτικος
Κερκυραϊκός
Ικαριώτικος
Σού 'πα μάνα
Κοφτός
Τσιριγώτικος

**Τρίτο Επίπεδο:
Τάξη Ε' - Στ'**

Καραγκούνα
Πεντοζάλης
Τσάμικος
Χασάπικο
Συρτάκι
Μακεδονικός αντικριστός
Κυπριακοί αντικριστοί
Τατσιά
Στάμνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο Νηπιαγωγείο και την Προδημοτική τάξη του παροικιακού σχολείου αποτελεί το θεμέλιο για τη φοίτηση των μαθητών και δημιουργεί θετικούς δεσμούς με το ελληνικό σχολείο.

Σε μικρές ηλικίες τα παιδιά είναι δεκτικά και έχουν αναπτυγμένη περιέργεια. Αντιμετωπίζουν τη διδασκαλία μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας με ενθουσιασμό, σαν ένα καινούργιο παιχνίδι και συλλέγουν αποτελεσματικά γλωσσικές εμπειρίες. Ο εκπαιδευτικός καλείται να εκμεταλλευτεί τα χαρακτηριστικά αυτά της μικρής ηλικίας για να καλλιεργήσει στα παιδιά δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, κάνοντας παράλληλα διασκεδαστική και ευχάριστη τη γλωσσική εκμάθηση και επικοινωνία.

Το Νηπιαγωγείο δέχεται παιδιά 4 χρονών και η Προδημοτική τάξη παιδιά 5 χρονών. Στο Νηπιαγωγείο και την Προδημοτική οι μαθητές πρέπει να εφοδιαστούν με το βασικό λεξιλόγιο και απλές φράσεις για την πρώτη τους επικοινωνία στα ελληνικά. Το λεξιλόγιο του νηπιαγωγείου επαναλαμβάνεται και στην προδημοτική τάξη, καθώς δεν ξεκινούν όλα τα παιδιά τη φοίτησή τους στο ελληνικό σχολείο στην ηλικία των 4 χρονών και εμπλουτίζεται περισσότερο. Πάνω σε αυτό το λεξιλόγιο θα στηριχτεί αργότερα η διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής στην Α' τάξη.

Είναι δεδομένο ότι ο προφορικός λόγος αποτελεί τη βάση για την εκμάθηση μια ξένης γλώσσας. Λαμβάνοντας υπόψη και τον περιορισμένο χρόνο λειτουργίας του ελληνικού παροικιακού σχολείου η διδασκαλία γραμμάτων και επομένως η διδασκαλία ανάγνωσης και γραφής δεν περιλαμβάνεται στις τάξεις του Νηπιαγωγείου και της Προδημοτικής. Όπως έχει αποδείξει η εμπειρία προηγούμενων χρόνων, η διδασκαλία ανάγνωσης και γραφής της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, πριν από την ηλικία των 6 χρονών, λειτουργεί σε βάρος της χρήσης της γλώσσας στον προφορικό λόγο και των δραστηριοτήτων για εμπέδωση του λεξιλογίου.

Λέξεις ή εκφράσεις των παιδιών στην κυπριακή διάλεκτο είναι αποδεχτές. Ταυτόχρονα δίνεται και η λέξη στην κοινή ελληνική, εξηγώντας ότι είναι λέξη με την ίδια έννοια.

Η συνεργασία με τους γονείς είναι σημαντική για να υπάρχει συνέχεια της δουλειάς του σχολείου και στο σπίτι. Παροτρύνονται οι γονείς να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα στο σπίτι, έτσι ώστε τα παιδιά να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο που διδάσκονται.

Ο εκπαιδευτικός φροντίζει να δημιουργεί στην αίθουσα διδασκαλίας ένα ευχάριστο και ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον. Το εκπαιδευτικό παιχνίδι είναι μέρος της καθημερινής ρουτίνας στην τάξη και συμβάλλει στην δημιουργία θετικής στάσης των παιδιών προς το σχολείο. Η χρήση του στην τάξη προσφέρει φυσικά και αβίαστα την ενεργό συμμετοχή του παιδιού στην διαδικασία της μάθησης.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Το παιδί να:

- έρχεται με ευχαρίστηση στο Ελληνικό σχολείο
- έρθει σε επαφή με θρησκευτικά, πολιτιστικά και ιστορικά στοιχεία της Κύπρου και της Ελλάδας
- χρησιμοποιεί βασικό λεξιλόγιο και φράσεις για να επικοινωνεί προφορικά στην ελληνική γλώσσα

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι πιο κάτω στόχοι είναι γενικοί και αναφέρονται τόσο στο νηπιαγωγείο όσο και στην Προδημοτική. Αναμένεται ότι ο κάθε εκπαιδευτικός θα επιδιώξει την επίτευξη των στόχων σε βαθμό ανάλογο με το επίπεδο και τις εμπειρίες των παιδιών της τάξης του. Το κάθε παιδί αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή οντότητα και του παρέχεται διαφοροποιημένη εργασία, όπου χρειάζεται.

Το παιδί αναμένεται να:

Ακρόαση – κατανόηση

- έχει οπτική επαφή με τον ομιλητή
- ακούει προσεκτικά τον ομιλητή
- ακολουθεί απλές οδηγίες
- ανταποκρίνεται θετικά στη ρουτίνα της τάξης

Προφορική έκφραση

- χρησιμοποιεί τις λέξεις και φράσεις που διδάσκεται
- λαμβάνει μέρος σε διαλόγους
- εκφράζει βασικές ανάγκες μονολεκτικά ή με μικρές φράσεις
- απομνημονεύει παιδικά τραγούδια και ποιήματα

Ανάγνωση – κατανόηση

- αναγνωρίζει το όνομά του

Γραπτή έκφραση

- αντιγράφει/γράφει το όνομά του
- αντιγράφει λέξεις ή φράσεις σχετικές με τα σχέδια ή τις κατασκευές του (ισχύει μόνο για την προδημοτική τάξη)

Λεξιλόγιο

- κατακτήσει το εννοιολογικό λεξιλόγιο που δίνεται στις ενότητες και να το χρησιμοποιεί σε μικρές φράσεις και προτάσεις

Συναισθηματική καλλιέργεια

- αναπτύξει θετική στάση απέναντι στο Ελληνικό σχολείο
- μιλά ελληνικά με αυτοπεποίθηση, ανεξάρτητα από πιθανά λάθη του
- συμμετέχει με προθυμία στις γιορτές και εκδηλώσεις του σχολείου
- νιώθει περήφανο για την καταγωγή του

Γενικές αρχές

Για καλύτερα αποτελέσματα είναι απαραίτητο ο εκπαιδευτικός:

- να κάνει συχνές επαναλήψεις
- να επιμένει τα παιδιά να χρησιμοποιούν τις λέξεις που διδάσκονται
- να χρησιμοποιεί την αγγλική γλώσσα στην αρχή για επικοινωνία με τα παιδιά και σταδιακά να την περιορίζει
- να έχει ευελιξία και να εκμεταλλεύεται ευκαιρίες που παρέχουν τα ίδια τα παιδιά για επαναφορά και εμπλουτισμό λεξιλογίου
- να αποδέχεται τα λάθη ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας και να τα διορθώνει απλά επαναλαμβάνοντας σωστά τις λέξεις, χωρίς να επιπλήττει τα παιδιά

Επικοινωνιακή προσέγγιση

Αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διδασκαλία παιδιών μικρής ηλικίας ο εκπαιδευτικός:

- να εμπνέει εμπιστοσύνη στα παιδιά
- να δημιουργεί ένα πλαίσιο με πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας
- να αντιμετωπίζει τη γλώσσα σαν εργαλείο μάθησης και επικοινωνίας
- να ενισχύει κάθε μορφή επικοινωνίας με τρόπο που δεν έχει ρόλο εξωτερικού παρατηρητή, αλλά είναι μέλος της ομάδας, συμμετέχοντας στις δραστηριότητες των παιδιών

Τεχνικές διδασκαλίας

Ο εκπαιδευτικός καλείται να χρησιμοποιεί διάφορες τεχνικές διδασκαλίας για να διδάξει στα παιδιά το νέο λεξιλόγιο, όπως:

- Συζήτηση σε κύκλο
- Διάλογοι μεταξύ παιδιών και παιδιών – εκπαιδευτικού
- Ομαδικό παιχνίδι
- Τραγούδι
- Χορός και κίνηση
- Κάρτες με εικόνες
- Παραμύθι
- Μίμηση
- Χρήση τεχνολογίας (όπου είναι εφικτό)
- Θεατρικό παιχνίδι
- Κουκλοθέατρο
- Κατασκευές, χειροτεχνία

Εφαρμόζοντας τα πιο πάνω στις ενότητες που ακολουθούν, διασφαλίζουμε μια αποτελεσματική και ταυτόχρονα ευχάριστη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Η εφαρμογή της επικοινωνιακής προσέγγισης στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, επιτρέπει τη συμμετοχή όλων των παιδιών, λαμβάνοντας υπόψη τα

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

πολλαπλά μαθησιακά στυλ και τα διαφορετικά βιώματα του κάθε παιδιού.

Είναι σημαντικό τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να μην πιέζονται και οι δάσκαλοι να μην επικεντρώνονται στις επιδόσεις, αλλά να εκτιμούν θετικά τη μαθησιακή εμπειρία που προσφέρει στους μαθητές η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και να ενθαρρύνουν κάθε προσπάθεια.

Το λεξιλόγιο που δίνεται στο παρόν αναλυτικό είναι το βασικό και αναμένεται ότι θα το γνωρίζουν τα παιδιά μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Το λεξιλόγιο διδάσκεται κατά θεματικές ενότητες και καλλιεργείται συνεχώς, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Ευκαιριακά μπορεί να αναφέρονται ή να εξηγούνται και άλλες λέξεις, που δεν περιλαμβάνονται στο βασικό λεξιλόγιο, οι οποίες όμως δεν διδάσκονται συστηματικά και δεν απαιτείται από τα παιδιά να τις χρησιμοποιούν.

Επιπρόσθετο λεξιλόγιο και φράσεις επικοινωνίας δίνονται μόνο στην περίπτωση που τα παιδιά κατέχουν το βασικό λεξιλόγιο.

Για τη διδασκαλία του νέου λεξιλογίου πρέπει να δημιουργούνται πραγματικές καταστάσεις ζωής και να χρησιμοποιούνται πραγματικά αντικείμενα, όπου είναι δυνατό και εικόνες. Επίσης, η χρήση κινήσεων και χειρονομιών βοηθά στην εκμάθηση του νέου λεξιλογίου.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να είναι ενήμερος για τυχόν ιδιαιτερότητες της οικογένειας του κάθε παιδιού (π.χ. να μη ζει μέλος της οικογένειας) και να ενεργεί ανάλογα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Θεωρείται ότι το λεξιλόγιο που διδάσκεται σε κάθε ενότητα χρησιμοποιείται ως προϋπάρχουσα γνώση και σε επόμενες. Εν τούτοις, σε μερικές περιπτώσεις επαναλαμβάνεται για να τονιστεί η σημασία του.

Οι ενότητες είναι τοποθετημένες σε σειρά ανάλογα με την επικαιρότητα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Μερικές ενότητες χρειάζονται περισσότερο του ενός μαθήματος για διδασκαλία και εμπέδωση, ενώ άλλες ενότητες καταλαμβάνουν μόνο μέρος του διδακτικού χρόνου. Για το λόγο αυτό ο αριθμός των ενοτήτων είναι μικρότερος του αριθμού των εργασιμών εβδομάδων της σχολικής χρονιάς. Επίσης λαμβάνεται υπόψη ότι μερικά από τα μαθήματα θα χρησιμοποιηθούν για γιορτές/εκδηλώσεις και επαναλήψεις.

Σημείωση: Οι φράσεις στις παρενθέσεις () χρησιμοποιούνται για επεξηγήσεις.

Τα παιδιά αναμένεται να κατανοούν ερωτήσεις, φράσεις και οδηγίες που παρουσιάζονται σε αγκύλες [] και να ανταποκρίνονται σε αυτές.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ**ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ****ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ****ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ –
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ****Νηπιαγωγείο**

γεια σου, καλημέρα, καλησπέρα, καληνύχτα,
το αγόρι, το κορίτσι, έλα, μπράβο

Γεια σου
Καλημέρα κυρία/κύριε ... (όνομα)
[Πώς σε λένε;]
... (όνομα)

Προδημοτική

γεια σου, καλημέρα, καλησπέρα, καληνύχτα,
το αγόρι, το κορίτσι, έλα, ελάτε, είμαι, είσαι,
είναι, ευχαριστώ, καλά

Πώς σε λένε;
Με λένε ...
[Τι κάνεις;]
Καλά, ευχαριστώ.
[Πώς λένε τον/την
δάσκαλο/δασκάλα σου;]
Κύριο/ Κυρία ...
[Είσαι αγόρι ή κορίτσι;]
Είμαι αγόρι/κορίτσι.

**ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ –
Η ΡΟΥΤΙΝΑ ΤΗΣ
ΤΑΞΗΣ****Νηπιαγωγείο**

Μάθημα Α:
τα χρωματιστά, είναι, η καρέκλα, η δασκάλα,
το σχολείο, η τουαλέτα, παίζω

Μάθημα Β:
η τσάντα, το μολύβι, η τάξη, ο πίνακας, τα
χρωματιστά μολύβια

[Τι είναι;]
-(π.χ. Μολύβι.)
(Κατανόηση και εκτέλεση οδηγιών)
[Κάθισε/Καθίστε].
[Σήκω/Σηκωθείτε]
[Κάνετε κύκλο/γραμμή]

Προδημοτική

Μάθημα Α:
η δασκάλα, ο δάσκαλος, το σχολείο, η
τουαλέτα, το διάλειμμα, ο χορός, το τραγούδι,
πάνω, κάτω, παίζω, παίζουμε

Μάθημα Β:
το μολύβι, τα χρωματιστά μολύβια, το βιβλίο,
η καρέκλα, η τσάντα, η κασετίνα, το ψαλίδι,
ο πίνακας, η τάξη

[Τι είναι;]
Είναι ... (π.χ. μολύβι)
[Είναι μολύβι;]
Ναι/Όχι
(Κατανόηση και εκτέλεση οδηγιών)
[Κάθισε]
[Διάλειμμα/χορός/τραγούδι]
[Πάνω/Κάτω το χέρι]
[Κάνετε κύκλο/γραμμή]

Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ – Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Νηπιαγωγείο ο ιερέας, ο σταυρός, το νερό, η εκκλησία [Κάνω το σταυρό μου]

Προδημοτική ο ιερέας, ο σταυρός, το νερό, το κερί, η προσευχή, η εκκλησία [Κάνω το σταυρό μου]
[Κάνω προσευχή]

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Νηπιαγωγείο το χρώμα, το κόκκινο, το κίτρινο, το μπλε, το πράσινο, το ροζ, το άσπρο [Τι χρώμα είναι...;]
... (π.χ. κόκκινο)
(Εκτέλεση οδηγίας)
[Χρωμάτισε!]

Προδημοτική το χρώμα, τα χρώματα, το κόκκινο, το κίτρινο, το μπλε, το πράσινο, το πορτοκαλί, το μωβ, το ροζ, το καφέ, το μαύρο, το άσπρο, το γκριζό [Τι χρώμα είναι...;]
Είναι ... (π.χ. κίτρινο)
(Εκτέλεση οδηγίας)
[Χρωματίστε/Χρωμάτισε]

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Νηπιαγωγείο η μαμά, ο μπαμπάς, ο αδερφός, η αδερφή, το μωρό, η γιαγιά, ο παππούς, αγαπώ [Ποιος/α είναι;]
Ο μπαμπάς.
Η μαμά.
Αγαπώ τη μαμά / τον μπαμπά.

Προδημοτική η μαμά, ο μπαμπάς, ο αδερφός, η αδερφή, το μωρό, η γιαγιά, ο παππούς, ο θείος, η θεία [Ποιος/α είναι;]
Η μαμά/Ο μπαμπάς.
Η μαμά/Ο μπαμπάς μου.
[Πώς λένε τη μαμά/τον μπαμπά;]
... (όνομα)
Αγαπώ τη μαμά μου/ τον μπαμπά μου.

1^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1960

Νηπιαγωγείο η Κύπρος, η σημαία, γιορτάζει Γιορτάζει η Κύπρος.
Γιορτάζει η σημαία.

Προδημοτική η Κύπρος, η σημαία, γιορτάζει

Γιορτάζει η Κύπρος.
Γιορτάζει η σημαία.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Κύπρου;]
Πορτοκαλί, άσπρο και πράσινο.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Νηπιαγωγείο το φύλλο, τα φύλλα, το δέντρο, τα δέντρα, το καφέ, βρέχει, φυσάει, η ομπρέλα

Τα φύλλα είναι καφέ/κίτρινα/πορτοκαλί/πράσινα.
Βρέχει.
Φυσάει.

Προδημοτική το φύλλο, τα φύλλα, το δέντρο, τα δέντρα, βρέχει, φυσάει, η ομπρέλα, σήμερα

Τα φύλλα είναι καφέ/κίτρινα/πορτοκαλί/πράσινα.
Βρέχει.
Φυσάει.
Κάνει κρύο.

28^η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Νηπιαγωγείο η Ελλάδα, η σημαία, το «ΟΧΙ», γιορτάζει

Γιορτάζει η Ελλάδα
Γιορτάζει η σημαία.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Άσπρο και μπλε.

Προδημοτική η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση, το «ΟΧΙ», γιορτάζει

Γιορτάζει η Ελλάδα
Γιορτάζει η σημαία.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Άσπρο και μπλε.

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ - ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Νηπιαγωγείο οι αριθμοί από το ένα μέχρι το δέκα, τα γενέθλια, η τούρτα, τα κεράκια, είμαι

[Πόσα είναι;]
Ένα/δύο κλπ.
[Πόσων χρονών είσαι;]
Τεσσάρων.
Χρόνια πολλά!

Προδημοτική οι αριθμοί από το ένα μέχρι το δέκα,

[Πόσα είναι;]

παρακαλώ, τα γενέθλια, η τούρτα, τα
κεράκια, το δώρο, τα δώρα

Ένα, δύο κτλ.
[Πόσων χρονών είσαι;]
Είμαι πέντε.
Χρόνια πολλά!
Να ζήσεις!

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Νηπιαγωγείο ο Χριστός, η Παναγία, το αστέρι, η εκκλησία,
ο άγγελος, τα Χριστούγεννα, η κάρτα

Καλά Χριστούγεννα!
Χρόνια πολλά!
(Δείχνοντας την εικόνα της
γέννησης)
[Ποιος/Ποια είναι;]
Ο Χριστός! κτλ.

Προδημοτική ο Χριστός, η Παναγία, ο Ιωσήφ, οι μάγοι, οι
βοσκοί, το αστέρι, ο άγγελος, οι άγγελοι, η
εκκλησία, τα Χριστούγεννα, η κάρτα,
στολίζω

Καλά Χριστούγεννα!
Χρόνια πολλά!
(Δείχνοντας την εικόνα της
γέννησης)
[Ποιος/Ποια είναι;]
Είναι ο Χριστός! κτλ.

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Νηπιαγωγείο ο Άγιος Βασίλης, η βασιλόπιτα, τα δώρα,
φέρνει

Ο Άγιος Βασίλης φέρνει δώρα.

Προδημοτική ο Άγιος Βασίλης, η βασιλόπιτα, τα δώρα, η
Πρωτοχρονιά, φέρνει

Ο Άγιος Βασίλης φέρνει δώρα.
Καλή χρονιά!

ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Νηπιαγωγείο ο νονός, η νονά

[Ποιος/ποια είναι ο νονός/νονά
σου;]
Η/Ο ... (όνομα)

Προδημοτική η βάφτιση, ο νονός, η νονά

[Ποιος/ποια είναι ο νονός/νονά
σου;]
Η/Ο νονός/νονά μου είναι ...
Η βάφτιση του Χριστού.

ΤΑ ΦΑΓΗΤΑ

Νηπιαγωγείο το φαγητό, το ψωμί, το τυρί, το γάλα, ο χυμός, η σοκολάτα, το αβγό, πίνω, τρώω, θέλω

Τρώω ...
Πίνω ...
Θέλω ...

Προδημοτική το ψωμί, το τυρί, το φαγητό, το γάλα, ο χυμός, η σοκολάτα, το αβγό, πίνω, τρώω, θέλω

Τρώω ...
Πίνω ...
Θέλω ...

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Νηπιαγωγείο ο μαθητής, η μαθήτρια, το ελληνικό σχολείο

Γιορτάζει το σχολείο.
Γιορτάζει το βιβλίο.
Είμαι μαθητής/μαθήτρια.

Προδημοτική ο μαθητής, η μαθήτρια, η δασκάλα, το βιβλίο, το ελληνικό σχολείο

Γιορτάζει το σχολείο.
Γιορτάζει το βιβλίο.
Είμαι μαθητής/μαθήτρια.

ΤΑ ΡΟΥΧΑ

Νηπιαγωγείο το σακάκι, το πουλόβερ, το φόρεμα, τα παπούτσια, το παντελόνι

Φορώ ...
Το ... (π.χ. παντελόνι) είναι ... (π.χ. πράσινο)

Προδημοτική το σακάκι, το πουλόβερ, το φόρεμα, τα παπούτσια, το παντελόνι

Φορώ ...
Το ... (π.χ. παντελόνι) είναι ...
(π.χ. πράσινο)

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Νηπιαγωγείο το κρύο, το χιόνι, ο χιονάνθρωπος, οι μπότες, το κασκόλ, ο σκούφος, τα γάντια

Κάνει κρύο.
Φορώ ...

Προδημοτική ο χειμώνας, το κρύο, το χιόνι, ο χιονάνθρωπος, το τσάι, η σούπα, χιονίζει, ο σκούφος, το κασκόλ, τα γάντια, οι μπότες

Είναι χειμώνας.
Κάνει κρύο.
Χιονίζει.

Πίνω τσάι.
Τρώω σούπα.
Φορώ ...

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Νηπιαγωγείο το καρναβάλι, η μάσκα, το πάρτι, το καπέλο Είμαι καρναβάλι.
Φορώ μάσκα/καπέλο.

Προδημοτική το καρναβάλι, η μάσκα, οι μάσκες, η στολή, το πάρτι, το καπέλο Είμαι καρναβάλι.
Φορώ μάσκα/καπέλο/στολή.

Η ΚΥΡΑ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Νηπιαγωγείο εφτά, τα πόδια, η κυρά Σαρακοστή, το κρέας, τα λαχανικά, τα φρούτα, το ψάρι Τρώει ...
Δεν τρώει ...

Προδημοτική εφτά, τα πόδια, η κυρά Σαρακοστή, το κρέας, τα λαχανικά, τα φρούτα, το ψάρι Τρώει ...
Δεν τρώει ...

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Νηπιαγωγείο η μαμά, η μανούλα, η μητέρα, τα λουλούδια Να ζήσεις μανούλα!
Μανούλα σε αγαπώ!
Γιορτάζει η μαμά!
Χρόνια πολλά μαμά!

Προδημοτική η μαμά, η μανούλα, η μητέρα, τα λουλούδια Να ζήσεις μανούλα!
Μανούλα σε αγαπώ!
Γιορτάζει η μαμά!
Χρόνια πολλά μαμά!

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Νηπιαγωγείο η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση Γιορτάζει η Ελλάδα.
Η σημαία της Ελλάδας.
[Τι χρώμα έχει η σημαία της Ελλάδας;]
Μπλε και άσπρο.

Προδημοτική η Ελλάδα, η σημαία, η παρέλαση

Γιορτάζει η Ελλάδα.
Η σημαία της Ελλάδας.
[Τι χρώμα έχει η σημαία της
Ελλάδας;]
Μπλε και άσπρο
Να η Παναγία!
Να ο άγγελος!

1^η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Νηπιαγωγείο η Κύπρος, η σημαία

Γιορτάζει η Κύπρος.
Η σημαία της Κύπρου.
[Τι χρώματα έχει η σημαία της
Κύπρου;]
Πορτοκαλί, άσπρο και πράσινο.

Προδημοτική η Κύπρος, η σημαία

ΤΟ ΠΑΣΧΑ – ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Νηπιαγωγείο Μάθημα Α:
η λαμπάδα, η εκκλησία, ο Χριστός, ο
σταυρός, το Πάσχα

Μάθημα Β:
Η φλαούνα, τα τσουρέκια, τα κόκκινα αβγά,
πηγαίνω

Χριστός Ανέστη!
Αληθώς Ανέστη!
Καλό Πάσχα!
Πηγαίνω στην εκκλησία.
Τρώω φλαούνα/τσουρέκι.

Προδημοτική Μάθημα Α:
το Πάσχα, η λαμπάδα, η εκκλησία, ο
Χριστός, ο σταυρός, ο επιτάφιος, πηγαίνουμε

Μάθημα Β:
η φλαούνα, τα τσουρέκια, τα αβγά, η σούβλα,
τρώμε

Καλό Πάσχα!
Χριστός Ανέστη!
Αληθώς Ανέστη!
Κάνω το σταυρό μου.
Πηγαίνουμε στην εκκλησία.
Τρώμε σούπα/φλαούνα/ τσουρέκι.

Η ΑΝΟΙΞΗ

Νηπιαγωγείο το λουλούδι, τα λουλούδια, πολλά, ο κήπος

Τα φύλλα είναι πράσινα.
Έχει πολλά λουλούδια.
Ο κήπος έχει λουλούδια.
Τα λουλούδια είναι ροζ / κόκκινα / μωβ κλπ.

Προδημοτική η άνοιξη, το λουλούδι, τα λουλούδια, το δέντρο, τα δέντρα, ο κήπος

Είναι άνοιξη.
Τα φύλλα είναι πράσινα.
Έχει πολλά λουλούδια.
Ο κήπος έχει λουλούδια.
Τα λουλούδια είναι ροζ/κόκκινα/μωβ κλπ.
Μου αρέσουν τα λουλούδια.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Νηπιαγωγείο το κεφάλι, τα μαλλιά, τα χέρια, τα πόδια, τα γόνατα

Έχω δυο χέρια/πόδια.
Έχω ένα κεφάλι.
Να το/τα ... (μέρος του σώματος) μου.

Προδημοτική το κεφάλι, τα μαλλιά, το σώμα, τα χέρια, τα πόδια, οι ώμοι, τα γόνατα, τα δάχτυλα, η κοιλιά

Έχω δυο χέρια/πόδια.
Έχω ένα κεφάλι.
Να το/τα ... (μέρος του σώματος) μου.

ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Νηπιαγωγείο το πρόσωπο, τα μάτια, η μύτη, τα αφτιά, το στόμα

Έχω δύο μάτια/αφτιά.
Έχω ένα στόμα.

Προδημοτική το πρόσωπο, τα μάτια, η μύτη, τα αφτιά, το στόμα, τα δόντια

Έχω δύο μάτια/αφτιά.
Έχω ένα στόμα.
Έχω μια μύτη.

ΤΑ ΦΡΟΥΤΑ

Νηπιαγωγείο το μήλο, η μπανάνα, το αχλάδι, το πορτοκάλι, η φράουλα, το κεράσι, το σταφύλι [Σου αρέσει το/η ... (φρούτο);] Ναι/Όχι.

Προδημοτική το μήλο, η μπανάνα, το αχλάδι, το πορτοκάλι, η φράουλα, το κεράσι, το καρπούζι, το σταφύλι, το πεπόνι [Σου αρέσει το/η ... (φρούτο);] Ναι/Όχι.
[Ποιο φρούτο σου αρέσει;] Μου αρέσει το/η ...

ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Νηπιαγωγείο το σπίτι, η πόρτα, το παράθυρο Το σπίτι μου.
Να η πόρτα!
Να το παράθυρο!

Προδημοτική το σπίτι, η πόρτα, το παράθυρο, μικρό/μεγάλο Το σπίτι μου.
Η πόρτα/Το παράθυρο είναι ... (χρώμα).
[Είναι μεγάλο/μικρό;] Ναι/όχι.

ΤΑ ΖΩΑ

Νηπιαγωγείο το άλογο, η κότα, ο σκύλος, η γάτα, το ψάρι, η πάπια [Είναι ...;] Ναι/Όχι.
[Τι είναι;] Είναι...

Προδημοτική η γάτα, ο σκύλος, το ψάρι, η αγελάδα, η κότα, η πάπια, το άλογο [Είναι ...;] Ναι/Όχι.
[Τι είναι;] Είναι...

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Νηπιαγωγείο οι διακοπές, το παγωτό, η θάλασσα, το βουνό, το καρπούζι, το πεπόνι, το σύκο, ο ήλιος, η ζέστη Κάνει ζέστη.
Έχει ήλιο.

Προδημοτική το καλοκαίρι, η ζέστη, ο ήλιος, οι διακοπές, Είναι καλοκαίρι.

το παγωτό, η θάλασσα, το βουνό, το καρπούζι, το πεπόνι, το σύκο, το μαγιό, το καπέλο, τα γυαλιά

Κάνει ζέστη.
Έχει ήλιο.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες που ακολουθούν είναι ενδεικτικές και μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορες θεματικές ενότητες. Ο κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να διασκευάσει και να προσαρμόσει τα πιο κάτω ανάλογα με το λεξιλόγιο της θεματικής ενότητας, το επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των παιδιών που έχει στην τάξη του.

Δραστηριότητες

1. Παίζω και μαθαίνω με το ζάρι

Χρησιμοποιώντας ένα μεγάλο ζάρι, όπου σε κάθε πλευρά είναι τοποθετημένες εικόνες ανάλογα με το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκουμε κάθε φορά, καλούμε τα παιδιά ένα, ένα να ρίξουν το ζάρι και να πουν τι βλέπουν.

2. Παίζω και μαθαίνω με την μπάλα

Χρησιμοποιώντας μια μαλακή μπάλα ο δάσκαλος ρίχνει την μπάλα σε ένα παιδί και αναμένει να απαντήσει σε απλή ερώτηση (π.χ. πώς σε λένε;) ή να πει ένα ζώο/χρώμα/αντικείμενο... ανάλογα με την ενότητα που διδάσκονται. Ο μαθητής ρίχνει την μπάλα πίσω λέγοντας τη σχετική λέξη ή φράση.

3. Παίζω και μαθαίνω με εικονοβεντάλιες

Ο δάσκαλος μοιράζει στα παιδιά τις εικονοβεντάλιες τις οποίες έχει ετοιμάσει προηγουμένως και παρουσιάζουν φρούτα, ζώα, χρώματα κλπ ανάλογα με την ενότητά (1 ανά παιδί ή σε ζευγάρια). Ζητά από τα παιδιά να του δείξουν την εικόνα που αντιστοιχεί στη λέξη που τους λέει.

4. Παίζω και μαθαίνω με καρτέλες

Υπάρχουν πολλές δυνατότητες για παιχνίδι με τις καρτέλες, οι οποίες απεικονίζουν κάθε φορά τα αντικείμενα από το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκουμε. Πριν από κάθε παιχνίδι γίνεται η εξής διαδικασία: Ο δάσκαλος δείχνει στα παιδιά μια-μια τις κάρτες και τα παιδιά επαναλαμβάνουν τι απεικονίζεται μετά το δάσκαλό τους. Έπειτα, τα παιδιά πρέπει να ονομάσουν μόνα τους όλα τα αντικείμενα των καρτών. Πιο κάτω αναφέρονται ενδεικτικά κάποια παιχνίδια:

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Στη μέση τοποθετούμε ανάποδα καρτέλες που απεικονίζουν χρώματα, δραστηριότητες, φαγητά, μέρη του σπιτιού (ανάλογα με την ενότητα). Κάθε παιδί παίρνει μια κάρτα και λέει τι απεικονίζει. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι να λάβουν μέρος όλα τα παιδιά.
- Με τον ίδιο τρόπο μπορούμε να χωρίσουμε την τάξη σε δύο ομάδες και κάθε φορά ένα παιδί από την αντίπαλη ομάδα παίρνει μια κάρτα και ρωτάει «Τι είναι;»
- Παιχνίδι μνήμης. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Οι κάρτες με το λεξιλόγιο της ενότητάς μας υπάρχουν ανά δύο πχ. στην ενότητα «Τα φρούτα», υπάρχουν δυο μήλα, αχλάδια κλπ. Τα παιδιά δικαιούνται να αναποδογυρίσουν δυο κάρτες κάθε

φορά, λέγοντας τι βλέπουν. Εάν βρουν την ίδια εικόνα και στις δύο εικόνες κερδίζουν. Συνεχίζουν το παιχνίδι μέχρι να τελειώσουν όλες οι καρτέλες.

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Στη μέση τοποθετούμε 3–5 καρτέλες που απεικονίζουν χρώματα, δραστηριότητες, φαγητά, μέρη του σπιτιού (ανάλογα με την ενότητα). Ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια και κρύβει μια καρτέλα. Έπειτα, καλεί τα παιδιά να ανοίξουν τα μάτια και να μαντέψουν τι λείπει.

5. Τόμπολα/Bingo.

Ο δάσκαλος ετοιμάζει κάρτες με διάφορες εικόνες από τα αντικείμενα της ενότητας που διδάσκει. Κάθε παιδί παίρνει μια κάρτα. Ο δάσκαλος (ή ένα παιδί) φωνάζει δυνατά και καθαρά ένα αντικείμενο και τα παιδιά που το έχουν στην κάρτα τους το διαγράφουν. Νικητής είναι το παιδί που θα διαγράψει πρώτα όλα τα αντικείμενα της κάρτας του, και το ανακοινώνει φωνάζοντας «Μπίνκο».

Παραλλαγή

Ο δάσκαλος δίνει στα παιδιά καρτέλες με εικόνες (ανάλογα με την ενότητα μπορεί να είναι τα χρώματα/ζώα/μέρη του σώματος). Ο δάσκαλος λέει αργά και καθαρά τις λέξεις και τα παιδιά καλούνται να τις αναγνωρίσουν και να τοποθετήσουν ένα πιόνι πάνω από την εικόνα που ακούνε κάθε φορά.

6. Μαγική Τσάντα

Μέσα σε μια μη διαφανή τσάντα ο εκπαιδευτικός τοποθετεί διάφορα μοντέλα αντικειμένων ανάλογα με την ενότητα. Τα παιδιά, ένα-ένα κλείνουν τα μάτια και διαλέγουν ένα αντικείμενο. Καλούνται να μαντέψουν το αντικείμενο ή να ανοίξουν τα μάτια και να το ονομάσουν.

7. Κυνήγι θησαυρού

Ο εκπαιδευτικός κρύβει στην αίθουσα αντικείμενα ή καρτέλες που απεικονίζουν τα αντικείμενα σχετικά με την ενότητα που διδάσκει. Καλεί τα παιδιά να βρουν συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε φορά.

8. Ντόμινο με αντικείμενα από το λεξιλόγιο της ενότητας που διδάσκεται.

9. Διαδραστικές δραστηριότητες στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή. Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά, όπου υπάρχει δυνατότητα χρήσης διαδραστικού πίνακα ή διαδοχικά σε ζευγαράκια στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σε διαδραστικές δραστηριότητες π.χ. από το Λογισμικό Μαργαρίτα 1.

10. Η δασκάλα φωνάζει τα παιδιά ένα-ένα. Το κάθε παιδί που ακούει το όνομά του βρίσκει τη καρτέλα με το όνομά του και τη βάζει στον πίνακα.

